

अब बोल्न नै नपाइने होर -माधवकुमार नेपाल

काठमाडौं । नेकपा नेत्री रामकुमारी भण्डारीलाई पक्राउ गरेपछि प्रचण्ड-माधव समूहका अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले रामकुमारी भण्डारीलाई गिरफ्तार गरेकोमा विरोध गरेका छन् । नेकपा सोखुलुम्बुको प्रशिक्षण कार्यक्रममा अध्यक्ष नेपालले कुनै पनि मान्छे आलोचना भन्दा माथि हुन नसक्ने बताए ।

राजा वीरेन्द्रकी श्रीमती ऐश्वर्यबारे पम्फादेवीको नाममा स्वीस बैकमा भएको खाता के हो भनेर बोलेको होइन ? राष्ट्रपतिमाथि खासै केही भनिएको होइन ।

काठमाडौंमा भएको आमसभामा पनि रामकुमारीले राष्ट्रपति संस्थाको सम्मान गर्ने तर व्यक्तिको हैसियतले गरेको काममा महिला भनेर उन्मुक्ति पाउन सक्नुहुन्न भनेको उनले सुनाए । बाँकी पृष्ठ १० मा

केपी ओली जी, सभा यस्तो हुन्छ !

काठमाडौं । नेकपा प्रचण्ड-माधव समूहले राजधानीमा गरेको बृहत सभामा बोल्ने क्रममा अध्यक्ष प्रचण्डले नेकपाको आधिकारिकता विवादमा खेलाँची नगर्न निर्वाचन आयोगलाई चेतावनी दिएका छन् ।

संवैधानिक निकायले गलत गरे देशले दुःख पाउने भन्दै उनले खुट्टा नकमाउन सचेत गराएका हुन् । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले धम्क्याएपछि आयोगले गतिलो लक्षण नदेखाएको भन्दै उनले ३० दिने हदम्याद काइते तर्क मात्र भएको बताए ।

जनसभालाई सम्बोधन गर्दै अध्यक्ष प्रचण्ड निर्वाचन आयोगका कोही कोही मान्छे बढी नभनौ, भन्यो भने फेरि विग्रिने हो कि भन्दै रोकिएका थिए ।

तर सहभागीहरुको हुटिडपछि उत्साहित भएका उनले '७० प्रतिशत हामीसँग छ' भनेर जाँदा विवाद सुरु भएको १० दिन पनि नभएको बताए । प्रचण्डले भने, 'त्यसलाई हिसाब नगर्ने, केपी ओली गएर धम्क्याउने वित्तिकै त्यसलाई हिसाब गर्नुभयो भने तपाईंको खुट्टी देख्छु नेपालले । उनले चेतावनी दिँदै भने, 'सजिलो नठान्नुहोला । नेपाली जनतालाई बाँकी पृष्ठ १० मा

प्रधानमन्त्री ओली कागजी बादशाह हुन् - रामकुमारी भण्डारी

काठमाडौं । नेकपा प्रचण्ड-माधव समूहले राजधानीमा गरेको बृहत सभामा बोल्ने क्रममा नेत्री रामकुमारी भण्डारीले राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीमाथि सन्की प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको प्यादा बनेको आरोप लगाएकी छन् । प्रतिनिधिसभा विघटनको विरोधमा प्रचण्ड-माधव

बाँकी पृष्ठ १० मा

मांसाहारी आन्दोलन गर्नेलाई चिडिया खानामा लगेर थुनिने छ - गृहमन्त्री, बादल

काठमाडौं । नेकपा सत्तारूढ ओली समूहले राजधानीमा गरेको बृहत जनसभामा बोल्ने क्रममा नेपाल सरकारका गृहमन्त्री रामबहादुर थापा बादलले मांसाहारी आन्दोलन गर्ने हरूलाई जावलाखेलको चिडियाखानामा लगेर थुन्ने चेतावनी दिएका छन् । गृहमन्त्री थापाले प्रचण्ड-माधव पक्षलाई संकेत गर्दै उनीहरुलाई जावलाखेलको

बाँकी पृष्ठ १० मा

गणतन्त्र र संघीयता खारेज गर्न मिल्छ ?

काठमाडौं । अधिवक्ता विष्णु भट्टराईले सार्वभौम अधिकार जनातामा नरहेको दावीसहितको बहस गरेका छन् । सर्वोच्च अदालतमा प्रतिनिधिसभा विघटन विरुद्धको रिटमाथि प्रधानमन्त्रीको तर्फबाट बहस गर्दै उनले जनताबाट निर्वाचित प्रधानमन्त्री भएकाले सार्वभौम अधिकार स्वतः प्रधानमन्त्रीमा रहने दावी गरे ।

उनले प्रधानमन्त्रीले प्रतिनिधिसभा विघटन गर्न पाउने जिकिर गर्दै संसदीय प्रजातन्त्र र बहुदलीय व्यवस्थामा चुनावमा जाने निर्णय

प्रधानमन्त्रीले लिन्छन् भने त्यसलाई सबैले स्वीकार गर्नुपर्ने बताए ।

'घरमा हात्ती पालेको छ भने बोकालाई जति घांस हालेर अघाउदैन', उनले भने, भने, 'संसदीय प्रजातन्त्र र बहुदलीय व्यवस्थामा निर्वाचन गर्दैमा बहुदलीय व्यवस्था धरापमा पर्छ र ?, हात्ती पालेर निर्वाचनमा जान किन डराउने ?' संसदीय प्रजातन्त्र र बहुदलीय व्यवस्थामा निर्वाचनको 'चारो' हाल्न डराउन नहुने उनको भनाइ थियो । संसदीय प्रजातन्त्र र बहुदलीय व्यवस्थाको 'हात्ती पालेर बोकालाई

जसरी थोरै घांस हाल्ने कुरा गर्न नमिल्ने' उनको तर्क थियो । उनले गणतन्त्र र संघीयता जस्ता विषय खारेज गर्न मिल्ने व्यवस्था संविधानमा रहेको पनि जिकिर गरे । 'गणतन्त्र, संघीयता खारेज गर्न नमिल्ने भन्ने प्रोभिजन संविधानमा छैन', उनले भने ।

केपी शर्मा ओली संविधानको धारा ७६ (१) अनुसार प्रधानमन्त्री बनेको भन्दै संविधानमा विघटनको व्यवस्था रहेको जिकिर गरे । संविधानमा विघटन गर्ने अधिकार बाँकी पृष्ठ १० मा

मेरो गोरुको बाह्रै टक्का

नेपालका कम्युनिष्टहरु कैहिल्यै मिल्दैनन् भन्ने उदाहरणलाई निमित्त्याम्य पाउँ तीन वर्ष अघि २०७५ साल जेठ ३ गते तत्कालीन नेकपा एमाले र नेकपा माओवादी केन्द्र एकीकरण गरेर नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) राखेर निर्वाचन आयोगमा दर्ता भएपछि नेपालमा भन्दा दुईतिहाई नजिकको सरकार र प्रतिपक्षले समेत हल्लाउन नसक्ने नेकपा पार्टी निर्माण भएको

थियो । केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहसम्म स्पष्ट बहुमत रहेको नेकपा भित्र अहिले विवाद चर्किएर कतिखेर फुट्ने हो भन्ने दुविधामा गुज्रिरहेको छ । मुख्यतय नेकपा दुई अध्यक्ष ओली-प्रचण्ड र वरिष्ठ नेता माधव नेपालबीच टकरावको स्थिति देखिएको छ । ओली पक्षले एकलौटी तरिकाले सरकार र पार्टी चलाउन खोजेको छ भने

पाक्षिक स्तम्भ
समर रोकाया

प्रचण्ड-माधवले ओलीको स्वयच्छाचारी कदम र एकलौटी हर्कतका कारण ओलीले दुई पद मध्ये एक पद मात्र सम्हाल्नु पर्ने माग र प्रस्तावका बिच हिडेको नेकपा एकाएक दुई धारमा सडकमा पोखिएको छ । पार्टीको सचिवालय, पोलिटब्यूरो र केन्द्रीय कमिटीमा स्पष्ट अल्पमतमा रहेका ओली पार्टीको सबै प्रकारका बैठक छुट्टै आफूखुी निर्णय गर्दै छन् भने पार्टीको सबै निकायमा स्पष्ट बहुमतमा रहेका प्रचण्ड-माधव समूहले बाँकी पृष्ठ १० मा

नहरका तीन द्वारा : क्रोध, वासना र लोभ हुन् । -गीता

कदर मिडिया प्रालि. द्वारा प्रकाशित

जि.प्र.का.काठमाण्डौ । द.नं. ८०/०७१/०७२

कदर पाक्षिक

अध्यक्ष/प्रधान-सम्पादक
; d/ /f\$fofसम्पादक
तारादेवी कार्की (रोकाया)सल्लाकार
मिनवहादुर शाहीकानुनी सल्लाकार
एन. के. बस्नेतप्रमुख संवादाता
कृष्णबहादुर कार्कीन्यवस्थापक
अनिल बोहोरा

मुद्रण : पुष्पाञ्जली छापाखाना, अनामनगर, काठमाडौं

सम्पर्क कार्यालय

चनपा-१२, चुनदेवी, बलम्बु, काठमाण्डौ

मोबाइल : ९८४९८३०५२६, ९८४७०६४५६३६, ९८९८६४५१५०

E-mail :-

kadar792@gmail.com

kardarmida@gmail.com

kadarnews@gmail.com

Web :- www.kadarnews.com

काठमाडौं वितरक

धर्मपथ, न्यूरोड

सम्पादकीय

नेकपाको भविष्य कता ?

नेकपाभित्र ओली र प्रचण्ड-माधव समूहको टकरावका कारण अहिले पार्टीको विवाद पार्टीभित्र मात्र नभएर अदालत, निर्वाचन अयोग सडकहद्दे जनसमुदायको घरघरमा पुगेको छ । एकीकरण भएको करिब ३३ महिनापछि विच्छेद हुन लागेका ओली, प्रचण्ड र माधव सम्मिलित दुईतिहाइको नेकपाको भविष्य अहिले सर्वोच्च अदालतको कोटमा परेको छ । अदालतमा तीन वर्ष अघि अर्को नेकपा का अध्यक्ष ऋषि कट्टेलले नेकपा आफ्नो भएको र सो पार्टी को आधिकारिता आफुलाई दिनु पर्ने भनेर रिट निवेदन माथि अहिले सर्वोच्चमा फैसलाको अन्तिम टुङ्गोमा पुग्न लागेको छ ।

तीन वर्ष अघि शक्ति र पावरकै भरमा निर्वाचन आयोगले त्यस भन्दा अगाडी ऋषि कट्टेलको नेतृत्वमा रहेको नेकपालाई साइड लगाउँदै ओली प्रचण्डको नेकपालाई दर्ता संगै मान्यता दिएको थियो । अहिले ओली प्रचण्डको नेकपामा विवाद उत्पन्न भई फुटको संघारमा रहेको बेला यही मौका छोपी सर्वोच्चले फैसला सुनाउन लागेको छ । सडकमा अहिले दुबै खेमा नेकपाको आधिकारिक आफु नै भएको दावी गर्दै सभा, जुलुस र दबाव पनि दिइरहेका छन् । त्यसमा नेकपा दुबै खेमाले एकअर्कालाई कारवाही र निकाल्ने परिघटना चलिरहेको बेला नेकपा कसको भन्ने निक्योल फैसलाको पखाईमा सबैको ध्यान मोडिएको छ ।

पाक्षिक फोटो फिचर सभा विर्षजनपछि सरसफाई गर्दै नेता नारायणकाजी श्रेष्ठ

अब देश निकै कहालिलाग्दो अवस्थातिर जाँदै छ

प्रधानमन्त्री केपी ओलीको सिफारिसमा राष्ट्रपतिद्वारा पौष पांच गते प्रतिनिधि सभा विघटन र आगामी वैशाखमा मध्यावधि निर्वाचनको घोषणा गरियो ।

प्रम ओलीको यस कदमलाई असम्बैधानिक बताउँदै सर्वोच्च अदालतमा दर्जनभन्दा बढी रिट निवेदन परेका छन् ।

यी रिटहरूबारे सम्बैधानिक इजलासमा सुनुवाइ भइरहेको छ । यो बेला देशमा एकातिर राजनीतिक माहोल निकै तात्तिको छ भने अर्कोतिर अनेकौं अनिष्ट र आशङ्का बादल मडारिएका छन् ।

डबल नेकपाका नेताहरू एकले अर्कोमाथि आरोपहरूको वर्षा गर्दै सडक तताइरहेका छन् । एउटा समूह प्रतिनिधि सभाको विघटनलाई असम्बैधानिक बताउँदै त्यसको पुनःस्थापनाका लागि सर्वोच्च अदालतमा रिट निवेदन दिन गएको छ भने अर्को समूह मध्यावधि निर्वाचन हुन्छ हुन्छ भन्दै निर्वाचनको तयारीमा लागेको छ । दुबै समूह दर्ताका लागि निर्वाचन आयोगमा गएका छन् । तेस्रो समूह पार्टी फुटाउनु हुन्न भन्दै हारगुहार गरिरहेको छ ।

प्रमुख प्रतिपक्षी नेपाली कांग्रेसले प्रतिनिधि सभाको विघटनलाई असम्बैधानिक कदम बताउँदै सडक तताउन उत्रिएको छ । परन्तु त्यसभित्र एउटा समूह संविधान सभा पुनःस्थापना र अर्को समूह मध्यावधि निर्वाचनको पक्षमा उभिएका देखिन्छन् । जेहोस, नेपाली कांग्रेस आफ्ना लागि सुअवसर आउँदै छ भनेर मख्ख परिरहेको छ ।

प्रतिनिधि सभा विघटन पश्चात् अतीतमुखी तथा पुनरुत्थानवादी शक्तिहरूले टाउको उठाउन थालेका छन् । उनीहरू गम्भीर प्रकृतिको सम्बैधानिक सङ्कट उपस्थित भएको भन्दै एकातिर गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता तथा सङ्घीयतामाथि ठाडो चुनौती तैस्यारहेका छन् भने अर्कोतिर हिन्दू अधिराज्य र राजतन्त्रको पुनःस्थापना जोड दिइरहेका छन् ।

कैयौं कानून तथा संविधान विदहरूले प्रतिनिधि सभा विघटनको परिघटनालाई अस्वाभाविक, असहज वा कुनै अनिष्टको सङ्केतका रूपमा लिएका छन् । कतिपय पूर्व न्यायाधीशहरूका अनुसार यस परिघटनाले संसदलाई मात्र नभई व्यवस्था र संविधानलाई नै प्रभावित पार्न र देशमा भयावह राजनीतिक अवस्थाको सिर्जना हुन सक्छ । कानून तथा संविधान विदहरूका यस प्रकारका अभिव्यक्ति पनि मननीय रहेका छन् ।

सांचो अर्थमा अब देश निकै कहालिलाग्दो अवस्थातिर जाँदै छ । सर्वोच्च अदालत द्वारा मध्यावधि निर्वाचन वा प्रतिनिधि सभाको पुनःस्थापना मध्ये कुनै एकको पक्षमा फैसला गरिएला । तर त्यस स्थितिमा पनि देशमा संसदीय यथास्थितिवादकै चक्र घुमिरहने हो र त्यसबाट विकराल बन्दै आएका राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजीविकाका समस्याहरूको सम्बोधन वा समाधान हुनै सक्तैन ।

देशभित्र सत्ताधारी राजनीतिक शक्तिहरूका बीच अन्तर्विरोधहरू तीव्र बन्दै र वैदेशिक चलखेल अझै बढ्दै गएमा सङ्कटकाल लागू गरिन पनि सक्छ । त्यो बेला देश भन्ने निरङ्कुशतावाद, फासिवाद वा पुनरुत्थानवाद को भयावह दिशामा धकेलिन सक्छ ।

कतिपय संसदवादी राजनीतिक दलहरूले पौष पांच गतेको कदमलाई कम्युनिस्टहरूको असफलताका रूपमा अर्थ्याउने काम पनि गर्दै आएका छन् ।

परन्तु त्यो तथ्यहीन र गलत भनाइ हो । डबल नेकपा नक्कली कम्युनिस्ट पार्टी हो र त्यसको असफलताको बिल्ला क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट शक्तिमाथि भिराउन मिल्दैन ।

सच्चा कम्युनिस्टहरूले डबल नेकपालाई प्रतिक्रियावादमा गिरेको दक्षिणपन्थी संशोधनवादी शक्ति बताउँदै त्यसको विरोध तथा भण्डाफोर गर्दै आएको यथार्थ जगजाहेर नै छ ।

त्यसैले वास्तविक अर्थमा यो परिघटना एकैसाथ संसदवाद र दक्षिणपन्थी संशोधनवाद दुबैको असफलताको अभिव्यक्ति नै हो ।

संसदीय व्यवस्था असफल बन्दै गएको, सत्ताधारी वर्ग तथा राजनीतिक दलहरूका बीच नाना तरहका अन्तर्विरोध एवम् अन्तर्कलह चकदै जान थालेको, वैदेशिक चलखेल तीव्ररूपमा बढ्दै गएको र राष्ट्रिय स्वाधीनताको रक्षा, जनताका जनतान्त्रिक हक अधिकारको प्राप्ति एवम् जनजीविकाका समस्या विकराल भइरहेको वर्तमान स्थितिमा देश र जनताको भविष्यका लागि सही विकल्पको आवश्यकता टड्कारो बन्न गएको छ । अब देश पुरानै ढर्रा र गतिमा चल्न सक्तैन । देश र जनताको समुज्ज्वल भविष्यका लागि नेपालमा नया जनवादी राज्यसत्ताको स्थापना एक अनिवार्य ऐतिहासिक आवश्यकता बन्न गएको छ । नयां जनवाद वैज्ञानिक समाजवादको अभिन्न अङ्ग हो र आजको सर्वोत्तम विकल्प भनेको वैज्ञानिक समाजवाद नै हो । अब हामी नयां जनवाद हुादै वैज्ञानिक समाजवादमा जानका लागि सडकल्पवद्ध भएर अगाडि बढ्न र क्रान्तिको तयारीका काममा जुट्न आवश्यक छ ।

क्रान्तिका लागि वस्तुगत परिस्थिति परिपक्व बन्दै गएको छ । परन्तु, क्रान्तिकारीहरूको आत्मगत परिस्थिति भने कमजोर नै छ ।

यस अवस्थामा विभिन्न क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट समूह रक छितरिएर रहेका तथा दक्षिणपन्थी संशोधनवादको भ्रमजालबाट मुक्त हुादै आएका क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूलाई एकताबद्ध तुल्याउन अनिवार्य भएको छ । यसबारे सम्बन्धित सबैले गम्भीरतापूर्वक सोंचन र आवश्यक पहल गर्न जरूरी छ ।

साथै, आज हामीले सच्चा देशभक्त, जनवादी एवम् वामपन्थीहरूका बीच एकातिर राष्ट्रियता, जनतन्त्र तथा जनजीविकाका समस्यालाई लिएर र अर्कोतिर देशमा घटन सक्ने कुनै पनि अनिष्टका विरुद्ध सतर्क भएर संयुक्त मोर्चा वा कार्यगत एकता गरी संयुक्त सङ्घर्षलाई प्रभावकारी ढङ्गले विकसित गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिनु पर्दछ ।

दृष्टिकोण

मोहन वैद्य (किरण)

यद्यपि संसदीय व्यवस्थाभित्र संसद विघटन र मध्यावधि निर्वाचनको विषयलाई सामान्य परिघटनाका रूपमा लिने गरिन्छ । कुनै खास स्थिति र सन्दर्भमा यस प्रकारको परिघटना सामान्य पनि हुन सक्छ ।

परन्तु संसदमा आफ्नै पार्टीको ऋण्डै दुई तिहाइ बहुमत छदाछदै आन्तरिक कलह र सत्तालिप्साका कारण यसरी संसद विघटन गरिनुलाई वस्तुतः एक असामान्य परिघटनाका रूपमा नै लिनु पर्दछ । उक्त सबै पक्ष र सन्दर्भमाथि ध्यान दिदा विषयलाई हल्का होइन गम्भीरतापूर्वक लिन र त्यसको विश्लेषण गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

आखिर प्रतिनिधि सभा विघटनको असली सारतत्व के हो रु मूलतः त्यसका तीन पक्ष छन् र ती तीन ओटै पक्षमाथि दृष्टिपात गर्न जरूरी छ ।

पहिलो, देशमा विकराल बन्दै आएका राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजीविकाका समस्याहरूको सम्बोधन र समाधान गर्न पुरानो राज्यसत्ता र संसदीय व्यवस्था असफल सावित भइसकेका छन् ।

त्यसैले प्रतिनिधि सभा विघटनको यो कदम आर्थिक, राजनीतिक र सांस्कृतिक रूपमा सङ्कटग्रस्त बन्दै आएको पुरानो राज्यसत्ता र संसदीय व्यवस्थाको असफलताको चोतक तथा परिणाम हो ।

दोस्रो, यो कदम वर्तमान राज्यसत्ता तथा व्यवस्थाका साथसाथै दक्षिणपन्थी संशोधनवादको समेत असफलताको अभिव्यक्ति हो ।

आफ्नै पार्टीभित्र कुनै गम्भीर प्रकृतिका सैद्धान्तिक तथा राजनैतिक विषय नभई पदीय भागबन्डा, व्यक्तिगत स्वार्थ र प्रतिष्ठाका खातिर चल्दै आएको अन्तर्कलहको विस्फोटनका रूपमा यस प्रकारको परिघटना घटित हुन पुगेको हो । यसलाई दक्षिणपन्थी संशोधनवादको पतनका अर्थमा समेत ग्रहण गर्नु पर्दछ । तेस्रो, प्रतिनिधि सभा विघटनका पछाडि आ-आफ्ना स्वार्थ सिद्धिका लागि साम्राज्यवादी तथा विस्तारवादी शक्तिहरूको अतिशय चलखेलले पनि एउटा कारक तत्वको काम गरेको छ । यो बेला वैदेशिक चलखेल तथा हस्तक्षेप निकै तीव्र गतिमा बढ्दै आएको छ । त्यसतर्फ पनि हाम्रो ध्यान जानै पर्दछ ।

विचार स्तम्भ

प्रधानमन्त्री केपी जी सभा कस्तो हुन्छ यता हेर्न आउनुहोस् ।

प्रचण्ड
अध्यक्ष, नेकपा

विद्यादेवी भण्डारी सन्की प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको प्यादा बनिन् ।

रामकुमारी भुक्रा
नेतृ, नेकपा

कार्यकर्ताबिना पार्टीले आफ्नो लक्ष्य हासिल गर्न मुस्किल हुन्छ

हाम्रा पार्टी संगठनहरूलाई अवश्य पनि देशभरि फाजाउनु पर्दछ, र हामीले निश्चित उद्देश्यका साथ दशौ हजार कार्यकर्ताहरूलाई र पहिलो दर्जाका सैयौ नेताहरूलाई तालिम दिनु पर्दछ ।

उनीहरूले मार्क्सवाद - लेनिनवादमा निपुण भएका, राजनीतिक रूपले दूरदर्शी, काममा खुब सिपालु, त्यागको गहिरो भावनाले भरिएका, आफै अघि सररे समस्याहरूसंग जुध्ने कुशलता भएका, अति अप्ठ्यारा अवस्थाहरूमा समेत विचलित नहुने राष्ट्र, सर्वहारा वर्ग र पार्टीको सेवा गर्न वफादार र भक्त कार्यकर्ता र नेता हुनेपर्छ ।

यस्ता कार्यकर्ता र नेताहरूमा नै पार्टीले आफ्ना सदस्यहरू तथा जनतासितको सम्बन्धको निम्ति भर गर्छ र जनताको दृढ नेतृत्वको लागि उनीहरूमा भर गरेर नै पार्टी शत्रुलाई पराजित गर्न सफल हुन्छ । यस्ता कार्यकर्ता र नेताहरू स्वार्थीपनबाट, व्यक्तिवादी शूर्याई र आडम्बरबाट, आलस्य र उदासिनताबाट र आफ्नै कुरा माथि पार्ने गुटवादबाट मुक्त हुनुपर्छ र उनीहरूले अवश्य पनि निस्वार्थ भएर राष्ट्रिय तथा वर्गीय वीर यशोद्धा हुनुपर्छ, हाम्रो पार्टीका सदस्य, कार्यकर्ता र नेताहरूमा हुनुपर्ने गुणहरू र कार्यशैली त्यस्तै हुन् ।

- माओ त्सेतुङ, जापानी आक्रमण विरोधी राष्ट्रिय संयुक्त मोर्चाको निम्ति लाखौ जनसमूहलाई आफूपट्टि तान, (मे ७, १९३७)

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीका लागि पार्टी स्कुलिङ किन आवश्यक छ भन्ने कुरा कमरेड माओका माथिका भनाइहरूबाट स्पष्ट हुन्छ । पार्टीले आफ्नो लक्ष्य प्राप्तिका लागि राजनीतिक कार्यदिशा ठोस गरिसके पछि त्यसको सफल कार्यान्वयनका लागि कार्यकर्ताहरू निर्णययात्मक तत्व बन्न पुग्दछन् । पार्टीको नीति, कार्यक्रम, योजना आदि पार्टीले आफ्ना कार्यकर्ताहरूद्वारा जनताका माझमा पुर्याउने हो । त्यसो भएकोले कार्यकर्ताहरू देश, जनता र क्रान्तिप्रति प्रतिबद्ध र समर्पित भएको हुनु पर्दछ ।

महान् क्रान्तिको ऐतिहासिक कर्षभार आफ्नो कांधमा बोकेर हिडेको एउटा क्रान्तिकारी पार्टीका निम्ति लौह फलामे अनुशासनले लैस भएका कार्यकर्ताबिना पार्टीले आफ्नो लक्ष्य हासिल गर्न मुस्किल हुन्छ । यश प्रकारका देश, जनता र क्रान्तिप्रति प्रतिबद्ध र समर्पित कार्यकर्ताहरू

निर्माण गर्नका निम्ति पार्टीले नयां नयां कार्यकर्ताहरू भर्ती गरेर मात्र हुदैन ।

पार्टीका महत्वपूर्ण स्थान र तहमा जिम्मेवारी दिएर मात्र हुदैन । पहिलो नम्बरमा उनीहरूलाई सर्वहारा वर्गको मुक्तिको सिद्धान्त मार्क्सवाद - लेनिनवाद - माओवादका आधारभूत सिद्धान्तद्वारा दिक्षित तुल्याउन जरुरी हुन् । अर्थात् मार्क्सवादका आधारभूत सिद्धान्तहरू, यसमा मार्क्सवादका तीन संघटक अंग - दर्शन, राजनीतिक अर्थशास्त्र र वैज्ञानिक समाजवादका आधारभूत सिद्धान्तद्वारा शिक्षित तुल्याउन जरुरी हुन्छ ।

किनभने सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीका नेता, कार्यकर्ताहरूका लागि दर्शनको आवश्यकता पर्दछ । किनकि दर्शनले मानिसलाई विश्वदृष्टिकोण दिन्छ । दर्शन त दुनियामा धेरै प्रकारका छन् - जसमध्ये आदर्शजादी दर्शन र भौतिकवादी दर्शन गरी यश दुनियामा मुख्यतः दुईवटा दर्शन छन् ।

त्यस मध्ये आदर्शवादी दर्शन अल्पसंख्यकहरूको दर्शन हो । शोषक र शासकहरूको दर्शन हो । यसले आजसम्म यही शोषक वर्ग र शासक वर्गको सेवा गर्दै आएको छ भने यसको ठिक विपरित भौतिकवादी दर्शनले बहुमतसंख्याको, शासित र उत्पीडित जनसमुदायको, श्रमजीवी वर्गको, पसिना बगाएर काम गरि खाने वर्गको सेवा गर्दै आएको छ ।

यो भौतिकवादी दर्शन नै मार्क्सवादी दर्शन हो । मार्क्सको दर्शन द्वन्द्वात्मक तथा ऐतिहासिक भौतिकवाद हो । यसको सिद्धान्त भौतिकवाद हो । द्वन्द्वात्मक तथा ऐतिहासिक भौतिकवाद सर्वहारा वर्गको विश्व दृष्टिकोण हो । यही दर्शनले मात्र मानिसलाई संसारलाई वैज्ञानिक ढंगले हेर्ने, बुझ्ने, व्याख्या गर्ने, विश्लेषण र संश्लेषण गर्ने तथा त्यसलाई बदल्ने विश्वदृष्टिकोण पैदा गर्दछ ।

दृष्टिकोण नभएको मानिस जरा नभएको रुख तुल्य हुन्छ । यस कारणले मानिसलाई विश्व दृष्टिकोणको आवश्यकता पर्दछ । त्यसमा पनि वैज्ञानिक विश्वदृष्टिकोण भौतिकवादी विश्वदृष्टिकोण, मार्क्सवादी - लेनिनवादी - माओवादी विश्वदृष्टिकोण, अर्थात् द्वन्द्वात्मक तथा ऐतिहासिक भौतिकवादी विश्वदृष्टिकोणको आवश्यकता पर्दछ ।

तुल्याई राखनका निम्ति, उनीहरूको दार्शनिक र सैद्धान्तिक धारलाई भुत्ते हुन नपावस भन्नाका निम्ति, सैद्धान्तिक र व्यवहारिक रूपमा विचलन पैदा हुन नपावस भन्नाका निम्ति उनीहरूलाई मार्क्सवादी द्वन्द्वादी ज्ञान- सिद्धान्तका आधारभूत सिद्धान्तहरू द्वारा शिक्षित तुल्याउदै रहनुपर्ने हुन्छ ।

मार्क्सवादी ज्ञान सिद्धान्त आर्जन नगरेको, मार्क्सवादका आधारभूत सिद्धान्त, त्यसको पद्धतिहरूलाई पालना गर्न नसकेको कुनै पनि क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीका नेता, कार्यकर्ताहरू सधैं क्रान्तिकारी भइरहन संभव हुदैन । उनीहरूमा छिटो छिटो अवसरवादको विकास हुन्छ र उनीहरमाथि तुफानीका रूपमा विचलन पैदा हुन्छ र प्रतिक्रान्तिकारी र प्रतिक्रियावादी बन्न पुग्दछ र विजातीय तत्वमा विलिन हुन पुग्दछ ।

यश प्रकारका कमजोरीहरू विश्व कम्युनिस्ट आन्दोलन र नेपाल कै कम्युनिस्ट आन्दोलनमा थुप्रै उदाहरणहरू पाइन्छन् । जस्तो एक कालखण्डमा अति क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीको रूपमा रहेर महान् दस वर्षे जनयुद्धको नेतृत्व गरेका प्रचण्ड/बाबुराम भित्र मौलाएको चरम अवसरवादले उनीहरूलाई नव संशोधनवादको बाटो भएर घोर दीक्षणपन्थी बनेर एमाले/काग्रेस लगायतका बुर्जुवा पार्टीहरूमा विलय भएर प्रतिक्रियावादी कितामा पुगेर प्रतिक्रियावादी / फासीवादी सत्तामा पुगेका उदाहरणहरू हाम्रा सामु खडा छ ।

यस विषयमा चर्चा गरिरहेको अवस्थामा एउटा के कुरामा हेक्का राख्न जरुरी हुन्छ भने कम्युनिस्ट पार्टीका नेताहरूलाई प्रशिक्षित तुल्याउनु पर्दैन / केन्द्रीय नेतृत्वलाई स्कुलिङ गर्नु पर्दैन, कार्यकर्तालाई मात्र स्कुलिङ गर्नु पर्छ । यति गरे कम्युनिस्ट पार्टी क्रान्तिकारी भइरन्छ भन्ने बुझाई रहेको पाइन्छ ।

यो बुझाई विश्वदृष्टिकोणको फाटमा अधिभूतवादी चिन्तन भित्र पर्छ । त्यसो भएर क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीले नेता तथा कार्यकर्ता दुबैलाई व्यवस्थित र योजनाबद्ध ढंगले स्कुलिङ गर्न जरुरी हुन्छ । र, हामीले यश विषयमा द्वन्द्वादी (मालेमावादी) विश्वदृष्टिकोणलाई अबलम्बन गर्न जरुरी हुन्छ ।

माथि कमरेड माओले भनेका कुराहरूले पनि प्रष्ट पारेको छ कि उहाले, हजारौ कार्यकर्ताहरू र सैयौ नेताहरूलाई तालिम दिनु पर्छ भन्दै क्रान्तिकारी नेता, कार्यकर्ता निर्माण गर्ने मार्क्सवादी-लेनिनवादी कार्यशैलीका बारेमा प्रष्ट पार्नु भएको छ । हामीले पनि कमरेड माओका यी शिक्षा ग्रहण गर्न आवश्यक हुन्छ ।

यश प्रकारको दुर्घटनाबाट बचाउन र सधैं उसलाई क्रान्तिकारी बनिरहन सक्ने बनाउने एक मात्र सैद्धान्तिक, दार्शनिक, वैचारिक र

व्यवहारिक हतियार भनेको मार्क्सवाद-लेनिनवाद - माओवादका आधारभूत सिद्धान्तहरू नै हुन् । यो कुनै चन्दनको टीका होइन । यो एउटा वैज्ञानिक दर्शन, वैज्ञानिक सिद्धान्त र व्यवहारिक सिद्धान्त भएकोले यसको गहिरो एवम् गहन अध्ययनको आवश्यकता पर्दछ ।

यसको प्राप्तिको लागि एउटा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीको कार्यकर्ताका लागि पार्टी स्कुलिङको आवश्यकता पर्दछ । स्कुलिङको महत्व भनेको कम्युनिस्ट पार्टीका नेता, कार्यकर्ताहरूलाई व्यवस्थित र योजनाबद्ध ढंगले र वैज्ञानिक ढंगले मार्क्सवादी ज्ञान आर्जन गरि उनी हुन्, सिकाउनु हो ।

अध्ययन भनेको ज्ञान आर्जन गर्नु हो । विगतका ज्ञानहरू, अनुभवहरू, अनुभूति हरूलाई बुझ्ने र वर्तमानलाई विश्लेषण गरि ज्ञानको अद्यावधिक गर्नुलाई अध्ययन भनिन्छ । जुन अध्ययनबाट अनुसन्धान गरि व्यवस्थित रूपमा ज्ञान प्राप्त गरिन्छ, त्यसलाई वैज्ञानिक अध्ययन पद्धति भनिन्छ । सही ज्ञान कहाँबाट प्राप्त हुन्छ ? वस्तुगत जगतबाट सही ज्ञान प्राप्त हुन्छ । ज्ञानको मुख्य श्रोत - प्रत्यक्ष अनुभव हो, सामाजिक व्यवहार हो । ज्ञान एउटा विज्ञानको विषय हो ।

ज्ञान प्राप्त गर्ने सन्दर्भमा कमरेड माओ अगाडि प्रकाश पार्नु हुन्छ - प्रायः पदार्थबाट चेतनामा लग्ने र फेरी पदार्थमा फर्काउने अर्थात् व्यवहारबाट ज्ञानमा लग्ने र फेरि व्यवहारमा फर्काउने बारम्बारका अनेकौ क्रम पछि मात्र सही ज्ञान प्राप्त गर्न सकिन्छ । ज्ञान सम्बन्धि मार्क्सवादी सिद्धान्त ज्ञानको द्वन्द्वात्मक भौतिकवादी सिद्धान्त यस्तो छ । ज्ञान सिद्धान्तको क्षेत्रमा कमरेड माओको यो भनाई अत्यन्तै व्यवहारिक र वैज्ञानिक रहेका छन् । ज्ञान आर्जन गर्ने वैज्ञानिक तरिका यही नै हो ।

अध्ययन गर्ने दुई पद्धति छन् - (१) अधिभूतवादी अध्ययन पद्धति र (२) वैज्ञानिक (द्वन्द्वात्मक) अध्ययन पद्धति ।

अधिभूतवादी अध्ययन पद्धतिमा ठोस प्रमाण र वस्तुगत यथार्थमा आधारित नभई कल्पना र विचारको शृङ्खलाको आधारमा निचोड निकालिने गरिन्छ, यश प्रकारको अध्ययन पद्धतिलाई अधिभूतवादी अध्ययन पद्धति भनिन्छ ।

वैज्ञानिक (द्वन्द्वादी) अध्ययन पद्धतिमा ठोस प्रमाणका आधारमा गरिने व्यवस्थित अनुसन्धान तथा वैज्ञानिक अनुसन्धान हो । यो प्रायोगिक अनुसन्धान पद्धति हो । वैज्ञानिक अध्ययन पद्धतिको विकास चार्ल्स डार्विनबाट भएको हो । यो विज्ञानमा मात्र नभएर समाजशास्त्र, राजनीतिक शास्त्र, अर्थशास्त्र लगायत सम्पूर्ण विषयमा प्रयोग गरिने विधिको रूपमा रहेको छ ।

- हस्तबहादुर केसी

वैज्ञानिक अध्ययन पद्धतिमा द्वन्द्वात्मकको नियमलाई मार्क्सवादले अपनाएको छ । वैज्ञानिक अनुसन्धान पद्धति नै वैज्ञानिक (द्वन्द्वात्मक) अध्ययन पद्धतिको मूल आधार हो । अध्ययनका क्षेत्रमा मार्क्सवादी पद्धति अर्थात् द्वन्द्वात्मक भौतिकवादी पद्धति नै वैज्ञानिक अध्ययन पद्धति हो । मार्क्सवादी अध्ययन पद्धति नै वैज्ञानिक (द्वन्द्वात्मक) अध्ययन पद्धति हो ।

मालेमावादी अध्ययन पद्धतिका दुईवटा अध्ययनका तरिकाहरू रहेका छन् । (१) स्वअध्ययनको तरिका र (२) पार्टी स्कुलिङको तरिका ।

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी र कम्युनिस्टहरूले प्रयोगमा ल्याएको अध्ययन पद्धति र प्रचलनमा रहेको स्वअध्ययनको पद्धतिलाई पहिलो तरिका मान्दछन् । ठूला ठूला वैज्ञानिकहरूले स्वअध्ययनलाई नै पहिलो तरिका अर्थात् एउटा पाइन्छ ।

गहिरो स्वअध्ययनकै तरिका र माध्यमबाट आफ्नो अनुसन्धानलाई वैज्ञानिकहरू सफल तुल्याउन सार्थक रहेको पाइन्छ । कार्ल मार्क्स - फ्रेडरिक एंगेल्सले पनि स्वअध्ययनकै तरिकाबाट संसारका हरेक चीजहरूो गहिरो र गहन अध्ययन गरेर मार्क्सवादको प्रतिपादन गर्न सफल हुनु भएको थियो ।

अर्कोतर्फ क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी र क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूले स्वअध्ययनको पद्धतिलाई अध्ययनको पहिलो तरिका मान्नुका साथै पार्टी स्कुलिङको अध्ययनको पद्धतिलाई अंगिकार गरेको पाइन्छ ।

सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीहरू र सच्चा क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूले आफ्ना नेता, कार्यकर्ताहरूलाई अनुशासित, योजनाबद्ध तरिकाले अध्ययन गर्न र देश, जनता र क्रान्तिका लागि समर्पित नेता, कार्यकर्ताहरू तयार पार्ने र मार्क्सवादका आधारभूत सिद्धान्तहरूबाट दिक्षित तुल्याउनका निम्ति पार्टी स्कुलिङको व्यवस्था गर्दै आएका छन् ।

मार्क्सवादका आधारभूत सिद्धान्तहरू अर्थात् मार्क्सवादका तीन संघटक अंगहरू-दर्शन, राजनीतिक अर्थशास्त्र र वैज्ञानिक समाजवादका समग्र विषयमा दिक्षित नबनाएसम्म क्रान्तिकारी नेता, कार्यकर्ताले भरिपूर्ण भएको अब्बल दर्जाको क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी भन्न सकिदैन । त्यसो भएर नै क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीहरूले पार्टी स्कुलिङको व्यवस्था गर्दै आएका छन् ।

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीका नेता, कार्यकर्ताहरू विश्व सर्वहारा वर्गका महान् नेता स्टालिनकै शब्दमा कम्युनिस्टहरू विशेष धातुले बनेका भएकाले उनीहरूलाई दार्शनिक रूपले, सैद्धान्तिक रूपले, वैचारिक रूपले र व्यवहारिक रूपले समेत परिवर्तक

प्रशान्त महासागरमा शक्तिशाली भूकम्प

काठमाडौं । दक्षिण प्रशान्त महासागरमा शक्तिशाली भूकम्प भएको छ । भूकम्पपछि सुनामीको चेतावनी दिइएको छ ।

अमेरिकी भूवैज्ञानिक एजेन्सीका अनुसार हिजो बुधवार साँझ ७.७ म्याग्निच्युटको भूकम्प भएको हो । यो भूकम्प लोयल्टी द्वीप समूहबाट

१० किलोमिटर दक्षिण पूर्वी गहिराइमा भएको थियो । यसको धक्का न्यूजील्याण्डदेखि इन्डोनेसिया सम्म महसूस गरिएको छ । यद्यपि भूकम्पले पुर्याएको क्षतिको विवरण आइसकेको छैन ।

यसैबीच अष्ट्रेलियाको मौसम एजेन्सीले दक्षिण प्रशान्त महासागर

मा ७.७ म्याग्निच्युटको भूकम्प गएका कारण सुनामी आएको पुष्टि गरेको छ । व्यूरो अफ मेट्रोलोजी अष्ट्रेलियाले सुनामीबाट लर्ड होवे द्वीप जोखिममा रहेको चेतावनी दिएको छ । अमेरिकी सुनामी चेतावनी केन्द्रले भानुआटु र फिजीमा सुनामीको लहर १ देखि ३.३ फुट माथिसम्म आउनसक्ने चेतावनी दिएको छ ।

अमेरिकी माथिल्लो सिनेटमा ट्रम्पमाथिको महाअभियोग प्रक्रिया सुरु

काठमाडौं । अमेरिकाको माथिल्लो सदन सिनेटमा पूर्वराष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पमाथिको महाअभियोग प्रक्रिया सुरु भएको छ ।

महाअभियोग लगाउने पक्षमा उभिनु पर्छ ।

अमेरिका को इतिहासमा दुई पटक महाअभियोग सामना गर्ने ट्रम्प

जनवरी ६ मा संसद भवनमा भएको हिंसा भड्काउन सघाएको आरोपमा तल्लो सदन हाउस अफ रिप्रेजेन्टेटिभबाट पारित भएर आएको महाअभियोग प्रस्ताव अघि बढाउनेबारे सिनेटमा छलफल भएको हो । छलफलको सुरुमा महाअभियोग लगाउनु पर्ने र नपर्ने पक्षमा रहेका दुबै तर्फको बहस भएको थियो ।

त्यसपछि भएको मतदानमा ५६ जना सिनेटरले ट्रम्पविरुद्धको महाअभियोग अघि बढाउनु पर्ने पक्षमा र ४४ जनाले विपक्षमा मतदान गरेका थिए । पक्ष र विपक्षको मतदान पार्टीगत रूपमा भएको छ । डेमोक्रेटिक पार्टीका सबै ५० सिनेटरले पक्षमा मतदान गरेका छन् भने रिपब्लिकन पार्टीका ६ जनामात्रै ट्रम्पलाई महाअभियोग लगाउने पक्षमा उभिएका छन् । रिपब्लिकन पार्टीका सिनेटरले साथ नदिएकाले ट्रम्पविरुद्धको महा

अभियोग पारित हुने सम्भावना फिनो छ । सिनेटले महाअभियोग दुई तिहाइ बहुमतबाट पारित गर्नुपर्छ । दुई तिहाइ बहुमत पुग्न कमिमा १७ जना रिपब्लिकन सिनेटर

पहिलो राष्ट्रपति हुन् । सिनेटबाट यो प्रस्ताव पारित भए उनी सन् २०२४ मा हुने राष्ट्रपतीय निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन पाउने छैनन् ।

म्यानमारमा सैनिक कू गर्दै सुकीलाई नजरबन्दमा

काठमाण्डौ । म्यानमारमा सैनिक 'कू' भएको छ । त्यहाको सेनाले सत्ता हातमा लिादै एक वर्ष

हिरासतमा लिादै सेनाले सत्ता कब्जा गरेको हो । सैनिक टेलिभिजनमा प्रसारित सन्देशमा भनिएको छ । म्यानमारको सत्ता अब सेनाका कमाण्डर इन चिफ वरिष्ठ जनरल मिन आङ हल्लिङले हातमा लिएका छन् ।

संकटकाल लगाएको घोषणा गरेको छ ।

केही दिनयता जारी सरकार र सेनाबीचको तनाव र सत्ता पलटको आशंकाबीच म्यानमारमा सैनिक कू भएको हो । सेनाले सोमबार तय भएको संसद बैठक पनि खारेज गरेको छ ।

राष्ट्रपति विन मिन्ट, स्टेट काउन्सिलर आङ सान सुकी र सुकीको पार्टी नेशनल लिग फर डेमोक्रेसीका वरिष्ठ नेताहरुलाई

बीबीसीका अनुसार म्यानमारको राजधानीसहितका मुख्य-मुख्य शहरमा सैनिकको तैनाथी बढाइएको छ । राजधानीमा टेलिफोन र इन्टरनेट सेवासमेत बन्द गरिएको छ ।

अर्थ समाचार

फेरि बढ्यो ग्यास र पेट्रोलको मूल्य

काठमाडौं । सरकारले खाना पकाउने ग्यास र पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य बढाएको छ । माघ २८ गते बुधवार राति १२ बजेदेखि लागू हुने गरी पेट्रोल तथा डिजेल र मट्टितेलको खुद्रा बिक्री मूल्य प्रति लिटर २ रुपैयाँले वृद्धि गरिएको नेपाल आयल निगमले जनाएको छ ।

काठमाडौंमा पेट्रोलको मूल्य ११२ र डिजेल-मट्टितेलको ९५ रुपैयाँ पुगेको छ । एलपी ग्यासको मूल्य पनि अब बढेर प्रति सिलिन्डर १४ सय रुपैयाँ पुगेको छ । निगमले सिलिन्डरमा २५ रुपैयाँ मूल्य बढाएको हो । खाना पकाउने ग्यासको भाउ एक वर्षपछि बढेको हो । हवाई इन्धनको मूल्य हाललाई यथावत नै राखिएको छ ।

निगमलाई अझै पेट्रोलमा प्रति लिटर ५.१६ रुपैयाँ, डिजेलमा प्रतिलिटर ३.०१ रुपैयाँ र एलपी ग्यासमा प्रति सिलिन्डर २९५.८३ रुपैयाँ घाटा र हेको निगमले जनाएको छ । यसअनुसार १५ दिनमा निगमको घाटा ७३.८७ करोड रहने निगमले जनाएको छ ।

स्थिरकरण कोष तथा निगमको संचित नाफाबाट व्यवस्थापन गरी पेट्रोलियम पदार्थको आपूर्ति व्यवस्था सहज गरिने नेपाल आयल निगमले बताएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा कोषका सेवा मोबाइलबाटै

काठमाण्डौ । सामाजिक सुरक्षा कोषमा सूचीकृत भएर नियमित योगदान गरि रहेका योगदानकर्ताले नागरिक एपमार्फत कोषले प्रदान गर्ने सम्पूर्ण सेवा मोबाइलबाटै लिनसक्ने भएका छन् । सरकारले प्रवाह गर्ने सेवालालाई 'डिजिटलाइज' गरी एकीकृत 'प्लेटफर्म'मार्फत सेवा प्रवाह गर्ने लक्ष्यअनुसार नै कोषले प्रदान गर्ने सेवा मोबाइलबाट हातहातमै प्राप्त गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको कोषले जनाएको छ ।

कोषका प्रवक्ता विवेक पन्थीले योगदानकर्ताले एपमार्फत आफ्नो नाममा जम्मा भएको योगदान रकमलगायत विस्तृत विवरण हेर्न सक्ने बताए । योगदानकर्ताले कुन महिनामा कति योगदान रकम जम्मा भयो, भएन, कति प्रतिशत जम्मा भयो भन्ने सम्पूर्ण विवरण सहजै मोबाइलबाटै हेर्न सक्नुहुनेछ, उनले भने कोषले प्रवाह गर्ने सेवा पनि सोही एपमार्फत लिन सकिनेछ ।

कोषले योगदानकर्तालाई विभिन्न किसिमका सुविधा उपलब्ध गराउदै आएको छ । अब छिट्टै कोषले प्रदान गर्ने सेवाका लागि एपबाटै आवेदन दिन सक्ने व्यवस्था मिलाइने बताइएको छ । कोषले उपलब्ध गराएको सामाजिक सुरक्षा नम्बर राखेर एपमार्फत योगदानकर्ताले आफ्नो सम्पूर्ण विवरण हेर्न सक्नेछन् । सामाजिक सुरक्षा कोषको अनलाइन प्रणालीबाट योगदानकर्ताले हेर्न सक्ने सम्पूर्ण विवरण अब एपमार्फत आ-आफ्नो मोबाइलमा हेर्न सकिने छ, प्रवक्ता पन्थीले भने ।

योगदानकर्ताले कोषबाट कर्जा लिएको भए त्यसको विवरण, अन्य सेवा सुविधा लिएको भए पनि त्यसको सम्पूर्ण विवरण मोबाइलमै हेर्न सकिने छ । पहिलो चरणमा औपचारिक क्षेत्रमा सामाजिक सुरक्षा योजना लागू भएको र छिट्टै अनौपचारिक र स्वरोजगार श्रमिकलाई पनि योजनामा समेट्ने सन्दर्भमा भन यो एपको महत्व बढ्ने उनी बताउनुहुन्छ । अनौपचारिक र स्वरोजगार क्षेत्रका श्रमिकलाई पनि कोषको दायरामा ल्याउने अवस्थामा योगदान रकम सञ्चालन गर्न मोबाइल एपले सहज गर्नेछ, उनले भने- 'एपबाटै निवेदन दिएर आफूलाई चाहिने सेवा सुविधा र विभिन्न शीर्षकको कर्जा आवेदन गर्न सकिनेछ । हाल औपचारिक क्षेत्रका श्रमिकको योगदान रकम रोजगारदाताले नै कोषमा जम्मा गर्दै आएका छन् ।

कोषले प्रवाह गर्ने सेवालालाई सहज र प्रविधिमन्त्री बनाउने उद्देश्यअनुरूप नागरिक एपमार्फत सर्वसुलभ ढङ्गले मोबाइलबाटै प्राप्त गर्न सकिने उनले बताए । एपको प्रयोगबाट समयको बचत हुनाका साथै सार्वजनिक विदाका दिन पनि सेवा प्राप्त गर्न सकिने कोषले जनाएको छ । कोषमा जम्मा भएको योगदान रकम तथा अन्य सम्पूर्ण विवरणको जानकारी सहजै लिन कोषले सम्पूर्ण योगदानकर्तालाई नागरिक एप डाउनलोड गरी सेवा प्राप्त गर्न अनुरोधसमेत गरेको छ ।

'लाइन होइन, अनलाइनबाटै २४ सै घन्टा सरल, सहज र प्रभावकारी सेवाका लागि नागरिक एप' भन्ने नाराका साथ सरकारले आम नागरिकलाई सहजरूपमा सरकारी सेवा उपलब्ध गराउन एप सार्वजनिक गरिसकेको छ । नागरिक एपबाट सेवा प्राप्त गर्नका लागि एन्ड्रोइड मोबाइल प्रयोगकर्ताले 'प्लेस्टोर' र आइफोन प्रयोगकर्ताले 'एपस्टोर'बाट उक्त एप डाउनलोड गर्नुपर्नेछ । हाल आइफोन नाममा दर्ता भएको नेपाल टेलिकम र एनसेलको सीमामार्फत एपको प्रयोग गर्न सकिने छ ।

एक लाख ८८ हजार कोषमा सूचीकृत

गत विहीवारसम्म कोषमा एक लाख ८८ हजार ४५० योगदानकर्ता सूचीकृत भएको छ । वागमती प्रदेशबाट एक लाख ४१ हजार १०१, प्रदेश १ बाट १९ हजार ४४४, प्रदेश २ बाट १३ हजार ६९५, गण्डकीबाट सात हजार ७६, लुम्बिनीबाट पाँच हजार ९६८, सुदूरपश्चिमबाट ६८८ र कर्णाली प्रदेशबाट ४६० योगदानकर्ता कोषमा आवद्ध भएका छन् । कोषमा हालसम्म रु चार अर्ब पाँच करोड ६६ लाख योगदानरकम सञ्चालन भएको छ । तीन करोड ४९ लाख दावी भुक्तानी भएको कोषले जनाएको छ ।

रामकुमारी भ्रांकीलाई पक्रन प्रहरीलाई न्यापक दबाव

काठमाडौं । नेकपा प्रचण्ड-माधव समूहकी केन्द्रीय सदस्य रामकुमारी भ्रांकीलाई पक्रन प्रहरीलाई दबाव परेको छ । प्रधानमन्त्री निवास

विद्यादेवी भण्डारीको मानमर्दन हुनेगरी बोलेको आरोप छ । गोरखामा आयोजित विरोध कार्यक्रममा भ्रांकीले राष्ट्रपतिलाई बडामहारानी

सुन्या छु, भ्रांकीले भनेकी थिइन्- 'होइन भने बालकोटमै गएपनि हुन्छ । उनको सो बोलीबारे राष्ट्रपति भण्डारी असन्तुष्ट छिन् ।

बालुवाटारले सो दबाव दिएको बताइएको छ । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीका निकटस्थहरूको दबावमा गृह-सचिव महेश्वर न्यौपानेले नेकपा नेतृ भ्रांकीलाई पक्राउ गर्न प्रहरीलाई दबाव दिएका छन् ।

आक्रामक अभिव्यक्तिका कारण चर्चामा रहेकी भ्रांकीमाथि राष्ट्रपति

भनेकी थिइन् । राष्ट्रपतिको आलोचना गर्दै उनले भनेकी छिन्- 'राष्ट्रपतिका कुरा त के गर्नु, म बडामहारानीलाई गोरखाबाटै सन्देश दिन चाहन्छु निर्वाचनको तयारीका लागि सुविधा छाडेर आउनुस् ।

'शीतलनिवास छाडेर पहिला कोटेश्वर आउनुस्, चावहिल कि कता बानेश्वरतिर बसाइ छ भन्ने

भण्डारीको असन्तुष्टि मेटाउन भ्रांकीलाई पक्राउ गर्न राज्यका संयन्त्र परिचालन गरिएको हो । उनलाई पक्राउ गर्ने तयारी भइरहेको गृह मन्त्रालयका एक उच्च स्रोतले बताएको छ । ती भ्रांकीलाई पक्राउ गर्न गृहसचिव ज्यूले प्रहरी प्रधान कार्यालयलाई लगातार दबाव दिनुभएको बुझिएको छ ।

अहिले चुनावको संभावना छ ? प्रधानन्यायाधीश

काठमाण्डौ । प्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्र शमशेर राणाले प्रतिनिधि सभा विघटनविरुद्धको रिटको सुनुवाइका क्रममा उनले इजलासमा चुनावको वातावरण भए-नभएकोबारे प्रश्न गरेका छन् ।

सरकारको तर्फबाट बहस गरेका अधिवक्ता श्यामकुमार भट्टराईले राजनीतिक शक्तिको असफलता भएपछि प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले जनतामा जाने निर्णय गरेको बताए । उनले मुद्दाको फैसला कसैले अनुमान गरेको भन्दा फरक हुनुपर्ने बताउँदै प्रधानमन्त्रीको निर्णयअनुसार चुनाव हुनुपर्ने बताए । अदालतबाट विघटन विरुद्धको मुद्दामा बौद्धिक रूपमा आदर गर्न सकिने, सैद्धान्तिक रूपमा स्वीकार गर्न सकिने र व्यवहारिक खालको फैसला हुनुपर्ने उनको भनाइ थियो ।

उनले प्रतिनिधिसभा विघटन राजनीतिक प्रश्न भएको जिकिर गर्दै सबै कुरा जनताले फैसला गर्ने

भनेपछि, प्रधानन्यायाधीश राणाले चुनावको वातावरण भए नभएको बारे प्रश्न गरेका थिए । राणाले प्रतिनिधिसभा विघटनविरुद्ध सडक प्रदर्शन भइरहेको प्रति संकेत गर्दै अहिले 'चुनावको संभावना छ ?' भन्ने प्रश्न गरेका हुन् । राणाले प्रश्न

गरे, फ्लोरमा वातावरण हुनुपर्ने नि होइन ? अहिले जुन वातावरण छ, त्यो (चुनाव) संभवना छ ?' जवाफमा भट्टराईले जनताले फैसला गर्ने हो कि श्रीमान भन्दै चुनावको पक्षमा माहोल रहेको तर्क गरेका थिए ।

स्वास्थ्य समाचार

कोरोना संक्रमितको उपचार सरकारी अस्पतालबाटै

काठमाडौं । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले कोरोना भाइस कोभिड - १९) बाट सङ्क्रमितहरूको उपचार सरकारी अस्पतालमा मात्र निःशुल्क हुने जनाएको छ ।

निजी क्षेत्रको अस्पतालमा समेत कोरोना परीक्षणको शुल्क घटेको छ । सङ्क्रमितहरूको संख्या दिनहुँ घटन थालेपछि मन्त्रालयले कोरोनाको उपचार शुल्क अस्पतालमा मात्र निःशुल्क हुने स्पष्ट पारेको हो । अबदेखि निजी

क्षेत्रका अस्पतालहरूको विल सरकारले भुक्तानी दिदैन । मन्त्रालयका प्रवक्ता प्रा.डा. जागेश्वर गौतमले सङ्क्रमितको संख्या घटेकाले सरकारी अस्पतालमा मात्र उपचार गर्दा निःशुल्क हुने जानकारी दिए ।

गौतमका अनुसार मन्त्रालयले कोरोना परीक्षणको शुल्क पनि दुई हजारबाट घटाएर एक हजार मात्र पुऱ्याएको छ । अबदेखि कोरोना परीक्षणको शुल्क सरकारी तथा निजी प्रयोगशालामा एक हजार तिर्दा हुन्छ ।

कोरोना विरुद्धको खोप पत्रकारलाई

काठमाण्डौ । माघ १४ गतेबाट सुरु भएको कोरोना भाइरस कोभिड १९ विरुद्धको दोस्रो चरणको खोप अभियान अन्तर्गत पत्रकार, यूएन एजेन्सी, दूतावास तथा कूटनीतिक नियोगका कर्मचारीलाई खोप लगाउन सुरु गरेको छ ।

काठमाडौंमा निजामति कर्मचारी अस्पतालमा पत्रकारहरूलाई खोप लगाउने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

पत्रकारहरूलाई सरकारले खोप उपलब्ध गराउनु सकारात्मक भन्दै यसलाई विरोधको रूपमा नलिई सबै पत्रकारले खोप लगाउनुपर्ने खोप लगाउन अस्पताल पुगेका पत्रकारहरूको बताएका छन् ।

टाउको किन दुख्छ एक चर्चा

काठमाण्डौ । समय समयमा विभिन्न समस्याका कारण टाउको दुख्नुलाई सामान्य नै मानिन्छ । तर, कहिलेकांही अचानक अत्यधिक टाउको दुख्नुले विभिन्न रोगको संकेत गर्छ । जस्तै, कहिलेकाही प्यारालाइसिस, मस्तिष्क ट्युमर, मस्तिष्कमा रगत जम्ने जस्ता कारण पनि टाउको अत्यधिक दुख्छ ।

तर, कुन रोगका कारण टाउको दुखेको हो भनेर पत्ता कसरी लगाउने भन्ने समस्या पर्न सक्छ । मानसिक तनावका कारण टाउको दुख्ने समस्यालाई माइग्रेन भनिन्छ । यो टाउको दुखाई केही समयमा औषधि, उपचार र खानपानका कारण निको हुन सक्छ । तर, कहिले कांही ज्यानै लिने गरी टाउको दुख्छ, त्यो टाउको दुखाईमा कस्ता लक्षणहरू देखिन्छ त

१. अचानक र असहनीय दुखाई

अचानक र असहनीय दुखाई हुनुलाई त्जगलमभचअविउ भनिन्छ । यो टाउको दुखाई ६० सेकेन्डभित्र गम्भीर हुनसक्छ । भने, एक घण्टामा कम हुन्छ । तर खतरा भने बाकी नै रहन्छ । यस्तो दुखाई कहिलेकाही मस्तिष्कमा रगत प्रवाह हुने कारण हुनसक्छ । जुन मस्तिष्का चोट लागेमा वा प्यारालाइसिस भएको समयमा हुनसक्छ । यस्तो समयमा विरामीलाई बान्ता हुने र मनोवैज्ञानिक रूपमा उलझन पैदा हुने गर्छ ।

२. चोट लागेपछि टाउको दुख्नु

टाउमा चोट लागेपछि टाउको दुख्न सुरु हुनुलाई ब्रेन ह्यामरेजको संकेतको रूपमा लिइन्छ । कहिलेकाही टाउकोमा चोट लागेको लामो समयपछि पनि टाउकोमा दुखाई सुरु हुन सक्छ । चोटका कारण मस्तिष्कमा गम्भीरता बढ्छ । कहिलेकाही हल्का लड्दा वा चोट लाग्दा पनि मस्तिष्कमा रगत बग्न थाल्छ र यस्तो अवस्थामा रिंगटा लाग्ने, बेहोस हुने, उज्यालोमा हेर्न समस्या हुने र मनोवैज्ञानिक स्थितिमा बदलाव आउने हुनसक्छ ।

३. मस्तिष्कको सुरक्षात्मक झिल्लीमा संक्रमण

मस्तिष्कको सुरक्षात्मक झिल्लीमा हुने एलर्जीका कारण टाउको दुख्न सक्छ । तर कहिलेकांही मस्तिष्कको रिडको हड्डी ढाक्ने झिल्लीमा हुने संक्रमणका कारण पनि टाउको दुख्छ । यस्तो भाइरल वा ब्याक्टेरियाको इनफेक्शनको कारण पनि हुन सक्छ ।

४. टाउकोको एकापट्टी मात्रै दुख्नु

अचानक टाउकोको एक तर्फ मात्रै दुख्नु पनि गम्भीर हुन सक्छ । एकातर्फ मात्रै टाउको दुख्ने र उक्त दुखाई काध हुँदा हातसम्म महसुस हुनु खतरा नाक टाउको दुखाईको संकेत हुनसक्छ । यस्तो दुखाईले मस्तिष्कको नशामा गम्भीर समस्या पैदा गर्छ सक्छ । यस्तो अवस्थामा मस्तिष्कको नशामा रगत जम्न सक्छ र यस्तो दुखाईले मस्तिष्कको नशामा गम्भीर समस्या पैदा गर्छ सक्छ । यस्तो अवस्थामा मस्तिष्कको नशामा रगत जम्न सक्छ र प्यारालाइसिस हुनसक्छ ।

वरिष्ठ नेता खनाल स्वास्थ्य उपचारका लागि दिल्ली प्रस्थान

काठमाडौं । प्रचण्ड-नेपाल नेकपा सचिवालय सदस्य एवं वरिष्ठ नेता भूलनाथ खनाल दिल्ली प्रस्थान गरेको छन् । स्वास्थ्य उपचारका लागि खनाल हिजो नेपाल वायुसेवाको नियमित उडानबाट दिल्ली जान लागेका हुन् ।

४ दिन दिल्लीमा रहने नेता खनालले आफ्नो कुनै पनि राजनीतिक भेटघाटको सम्भावना नरहेको बताए ।

दिल्लीको अपोलो अस्पतालमा स्वास्थ्य उपचारका लागि दिल्ली जान लाग्नु भएको हो, राज नीतिक भेटघाट हुने कुरै हुन्न । वरिष्ठ नेता खनाल फागुन ३ गते काठमाडौं फर्कने कार्यक्रम रहेको छ ।

प्रतिनिधिसभा अदालतले बदर गरेमा स्वतः सुरु हुनेछ - नेकपा संसदीय दलका प्रमुख सचेतक, देवप्रसाद गुरुङ

बुटवल । नेकपा प्रचण्ड-माधव समूहका स्थायी समिति सदस्य देव गुरुङले विघटित प्रतिनिधि सभालाई सञ्चालन गर्न सकिने बताएका छन् ।

२०५९ सालमा राजा ज्ञानेन्द्रले विघटन गरेको संसद आन्दोलनको बल र राजनीतिक सहमतिमा २०६३ मा सञ्चालन भएजस्तै अहिले पनि सुचारु गर्न सकिने बताए । बुटवलमा पत्रकारहरूसँग बोल्दै गुरुङले सर्वोच्च अदालतले विघटनलाई बदर गरेमा स्वतः सुचारु हुने र नभए आन्दोलनको बलमा पुनस्थापना हुने बताए ।

सर्वोच्चबाट विघटन बदर नभए अहिलेको आन्दोलन जनविद्रोहमा परिणत हुनसक्ने गुरुङले औल्याए । 'प्रधानमन्त्री र राष्ट्रपतिले निर्णय गर्दैमा प्रतिनिधि सभा विघटन हुन सक्दैन' गुरुङले भने, 'यो कदमको विरोधमा सबैजसो दल, नागरिक, समाज र मिडिया उभिएका छन् । त्यसैले सर्वोच्चले संविधान अनुसार पुनर्स्थापना गर्छ भन्ने विश्वास छ, नभए आन्दोलनले गर्छ ।

प्रधानमन्त्रीले घोषणा गरेको चुनाव संविधान विपरीत भएकाले चुनाव नहुने उनले ठोक्का समेत गरे ।

राजनीतिक स्थायित्वका लागि प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रप्रमुखमा जानुपर्छ - शेरबहादुर तामाङ

काठमाण्डौ । नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) का केन्द्रीय सदस्य तथा पूर्व मन्त्री शेरबहादुर तामाङले संसदीय व्यवस्था अफापसिद्ध भइसकेकाले देशलाई नयाँ

भंग गरेकाले अब राजनीतिक स्थायित्वका लागि पनि प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रप्रमुखमा जानुपर्नेमा जोड दिए । राष्ट्रपतिले नै सरकार चलाउने र मन्त्री पनि बनाउने व्यवस्था गर्नुपर्ने बताए । तर, राष्ट्रपतिलाई निरंकुश हुन नदिने प्रावधान पनि राख्नुपर्ने बताए । प्रतिनिधि सभा सदस्यबाट कोही पनि मन्त्री बन्न नपाउने व्यवस्था गर्न सके निर्वाचन पनि स्वच्छ हुने तर्क गरे ।

पूर्वमन्त्री समेत रहेका तामाङले राजनीतिक व्यवस्थामा आमूल परिवर्तनको खाचो औल्याए । उनले निर्वाचन एउटै खर्चमा हुनेगरी जानुपर्ने बताए । तामाङले भने, 'संसदमा १६५ मात्र हुने र प्रत्यक्ष राष्ट्रपतिको निर्वाचन पनि हुनेगरी एउटै खर्चबाट जानुपर्छ । एउटा चुनावमा खर्चको खर्च हुने भएकाले भ्रष्टाचार बढ्नसक्ने बताए । देशलाई चुनावी खर्चले ठुलो समस्या बनाउने गरेको बताए । देशले नयाँ अनुहारहरू खोजिरहेको उनको भनाई थियो । केन्द्र सरकारका कारण प्रदेश सरकार मा पनि अन्यौलमा परेको बताए । प्रदेश सरकार पनि प्रत्यक्ष निर्वाचित हुनुपर्ने

राजनीतिक प्रणालीमा लानुपर्ने बताएका छन् । रिपोर्टर्स क्लब नेपालको साक्षात्कारमा उनले प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रपति रहने व्यवस्थामा जान प्रस्ताव गरे । तामाङले भने, 'यो व्यवस्थाले स्थिरता रहेन अब नयाँ व्यवस्थाबाट देश चलाउनुपर्छ, प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रपतिमा जाऔं । पटक पटक प्रधानमन्त्रीले संसद

प्रस्ताव गरे । मुलुकमा ५५० प्रदेशसभा सदस्य नचाहिने भन्दै घटाउनुपर्नेमा जोड दिए । नगरपालिका र गाउँपालिकाहरूलाई पनि ३ सयमा भानुपर्ने बताए । स्थानीय निकायलाई अझ बढी अधिकार दिनुपर्नेमा जोड दिए । नेकपाभित्र दुवै पक्षले जति संख्या देखाएपनि त्यो आधा नै भएको बताए । उनले भने, 'अब अदालत र निर्वाचन आयोगले के फैसला देला, कस्ले कति मान्छे देखाउला भन्नेमा नजाऔं । अब देशलाई विकास दिन नयाँ कोर्समा जाऔं । चुनाव हुँदा कसैको बहुमत आउंछ भन्ने सुनिश्चितता नभएकाले अस्थिरता फेरि आउनसक्ने बताए ।

कृषि समाचार

राष्ट्रिय खाद्य बैंक संचालनमा

काठमाण्डौ । कृषि उत्पादन तथा वितरणको व्यवसाय गर्ने उद्देश्यले राष्ट्रिय खाद्य बैंक स्थापना भएको छ । कृषि उपजको उत्पादन तथा व्यापार गर्ने कम्पनीका रूपमा खाद्य बैंक स्थापना भएको हो । धान, गहुँ, मकै, तरकारी, फलफूलको उत्पादन तथा व्यापार गर्नका लागि कम्पनी स्थापना गरिकको कार्यकारी अध्यक्ष शंकरनाथ उप्रेतीले जानकारी दिए ।

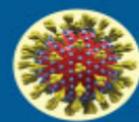
काठमाण्डौमा केन्द्रीय कार्यालय भएको यो कम्पनीले किसानहरूलाई जोडेर उत्पादनमा सघाउने तथा उरुत्पादित अनाजको बिक्री वितरण गर्ने उप्रेतीको भनाइ छ ।

देशभर रहेका किसानहरूलाई खाद्यन्न उत्पादनका लागि आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्था कम्पनीले गरिदिने र उनीहरूको उत्पादनलाई सरकारले तोकेको मूल्य दिएर खरिद गर्ने उनले जानकारी दिए ।

स्थानीयस्तरमा रहेका किसानहरूलाई समूह वा ब्लक बनाएर पहिला संगठित गर्ने र त्यसपछि उनीहरूलाई उत्पादनमा सघाउने उनको भनाइ छ । यसको सुरुवात धानबाट गरिने छ। उप्रेतीका अनुसार भापा, मोरङ र सुनसरीका किसानहरूलाई आउने सिजनदेखि धान उत्पादनका लागि सघाउने र पछि धान खरिद गरी प्याकेजिङ गरेर चामल बजारमा पठाइने छ ।

उत्पादन तथा भण्डारणका लागि आवश्यक उपकरण पनि कम्पनी आफैले व्यवस्था गर्दै जाने तर सुरुवातमा सम्भव नहुने उनको भनाइ छ । कम्पनीले खाद्य तथा कृषि वैज्ञानिकको समूह बनाएको र त्यही समूहले उत्पादन बढाउनका लागि अध्ययन अनुसन्धान गर्ने उनको दावी छ । पब्लिक कम्पनी मोडलमा सञ्चालन हुने यसमा हाल दुई सय सेयर होल्डर रहेको उप्रेतीले जानकारी दिए ।

कोरोना भाइरस रोग (कोभिड-१९)

हाल विश्वभरी फैलिरहेका नयाँ कोरोना भाइरसको संक्रामकबाट लागेको रोगलाई विश्व स्वास्थ्य संगठनले 'कोभिड-१९' को नाम दिएको छ र यसलाई विश्वभरी स्वास्थ्यकर्मीहरूले चर्चा गरिरहेका छन् ।

कोरोना भाइरस स्वास्थ्यप्रतिको माध्यमबाट सार्ने रोग हो । यो संक्रमित व्यक्तिबाट वा हावाबाट नयाँ बच्क वा मुसाबाट निस्कने चिह्नको माध्यमबाट एक व्यक्तिले अर्को व्यक्तिलाई सार्छ ।

कोरोना भाइरस रोगको मुख्य लक्षणहरू:

यस्ता लक्षणहरू देखा परेमा नजिकको तोकिएको स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गर्नु । यस रोगको संक्रमणको जोखिमबाट बच्नका लागि निम्न उपायहरू अपनाउनुपर्छ ।

टोखा नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

ग्रिनल्याड, टोखा, काठमाण्डौ ।

फोन : ०१-४३८५०१३, ४३८८४०५, ईमेल : hellotokha@gmail.com

महिला हिंसा र विभेदविरुद्ध मलामी सहितको मार्चपास

काठमाण्डौ । महिलामाथिका हिंसा र विभेदविरुद्धका घटनाको विरोध गर्दै सिंहदरबार महिला मार्च भएको छ । बृहत नागरिक आन्दोलनको अगुवाईमा महिला मार्च भएको हो । बसन्तपुरबाट सुरु भएको मार्चमा सुरु भएको छ ।

कालो कपडा लगाएर महिलाहरु मार्चमा सहभागि भएका छन् । मार्चमा प्रतिक्रियात्मक शव र मलामीसहित बसन्तपुरदेखि सिंहदरबार मूलगेटसम्म मार्चपास गरिएको थियो ।

चार राजीतिक दलद्वारा १५ सदस्यीय रणनीतिक मोर्चा

काठमाण्डौ । प्रतिबन्धित विप्लव नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीसहित चार राजनीतिक दलले १५ सदस्यीय रणनीतिक संयुक्त मोर्चा घोषणा गरेका छन् । मोर्चाले सरकारविरुद्ध माघ २९ देखि फागुन १८ गतेसम्मका संघर्षका कार्यक्रम पनि सार्वजनिक गरेको छ ।

फागुन ६ गते बुटवल, १४ गते धनगढी र १८ गते इटहरीमा जनसभा गर्ने मोर्चाले जनाएको छ । मोर्चामा विप्लव नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी, मोहन वैद्य नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी), ऋषिराम कट्टेल नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी र विश्वभक्त दुलाल (आहुति)

नेतृत्वको वैज्ञानिक समाजवादी कम्युनिस्ट पार्टी रहेका छन् । कार्यक्रमामा मोर्चाको अवधारणा पनि सार्वजनिक गरिएको छ । रणनीतिक संयुक्त मोर्चाको केन्द्रीय समितिमा सीपी गजुरेल, राम सिंह श्रीस, पवनमान श्रेष्ठ, सन्तोष बुढा, नवीनकुमार विश्वकर्मा, अज मोहम्मद, ऋषिराम कट्टेल, रामदुलार महतो, राजेश वान्तवा, जागृत र ायमाभी, धनकुमारी सुनार र नविन रिजाल छन् । पछि तीन जना थपिने नेताहरुले बताएका छन् । मोर्चाको पहिलो बैठकले अध्यक्ष र सचिव चयन गर्नेछ । साथै प्रदेश, जिल्ला र आवश्यकताअनुसार स्थानीय तहहरुमा समेत समिति गठन गरिने छ ।

सरकारद्वारा बैशाख १७ र २७ गते निर्वाचन गर्ने निर्णय

काठमाण्डौ । मन्त्रीपरिषदको बैठकले आगामी बैशाख १७ गते ४० जिल्लामा र २७ गते ३७ जिल्लामा निर्वाचन गर्ने निर्णय गरेको छ ।

प्रतिनिधिसभा विघटन गर्दै सरकार ले यसअघि नै बैशाख १७ र २७ गते दुई चरणमा मध्यावधि निर्वाचन गर्ने निर्णय गरेको थियो ।

मन्त्रिपरिषद बैठकले बैशाख १७ गते प्रदेश २, गण्डकी, लुम्बिनी र सुदूर पश्चिम प्रदेशका ४० जिल्लामा पहिलो चरणमा निर्वाचन गर्ने निर्णय गरेको एक मन्त्रीले जानकारी दिए ।

ती मन्त्रीका अनुसार बैशाख २७ गते दोस्रो चरणमा कर्णाली, बागमती र प्रदेश १ का ३७ जिल्लामा

निर्वाचन गर्ने निर्णय पनि मन्त्रिपरिषद बैठकले गरेको छ । आफूलाई पार्टीभित्रैबाट काम गर्न नदिइएको भन्दै प्रधानमन्त्री ओलीले गत पुस ५ गते प्रतिनिधिसभा विघटन गर्दै ताजा जनादेशका लागि बैशाख १७ र २७ गते निर्वाचन गर्न सिफारिस गरेका थिए । सो सिफारिसलाई राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले उसैदिन सदर गरिदिएकी थिइन् ।

त्यसविरुद्ध परेका एक दर्जन बढी रिटमाथि सर्वोच्च अदालतमा बहस हुँदै आएको छ । संसद विघटनको निर्णयलगत्तै दुई खेमामा विभाजित नेकपाको आधिकारिकताको विवाद पनि निर्वाचन आयोगले टुंगो लगाउन सकेको छैन ।

सडक पूर्वाधार विकास रोल्पाका निमित्त प्रमुख सहित चार जना अख्तियारको फन्दामा

काठमाण्डौ । सडक पूर्वाधार विकास कार्यालय रोल्पाका निमित्त कार्यालय प्रमुख नवीन श्रेष्ठसहित चार जनालाई अख्तियार कार्यालय बुटवलले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

उनीहरूलाई स्रोत नखुलेको र कमसहित रुपन्देहीको सैनामैना नगरपालिका-१० स्थित कोठी बनबाट बिहीबार दिउसा नियन्त्रणमा लिएको अख्तियारले जनाएको छ । स्रोत नखुलेको र कमसहित नियन्त्रणमा लिएकाहरूमा

कार्यालय प्रमुख श्रेष्ठ, ईन्जिनियर निर्मल पन्त, सब ईन्जिनियर प्रेम कुमार बराल र सवारी चालक मानसिंह पुन मगर रहेका छन् ।

रोल्पाबाट बुटवलतर्फ आउँदै गर्दा पूर्व-पश्चिम राजमार्गको कोठी बनबाट नियन्त्रणमा लिइएको र उनीहरूको साथबाट स्रोत नखुलेको १ लाख ९० हजार नगद रकम बरामद गरिएको अख्तियार कार्यालय बुटवलका प्रवक्ता सुरेश भुसालले बताए ।

जुवाईद्वारा सासूको हत्या

मोरङ । घरायसी विवादमा सासूको हत्या गरेको आरोपमा जुवाई पक्राउ परेका छन् ।

मोरङको जहदा गाउँपालिका-१ को ५५ वर्षीया जोखनीदेवी सवरी यालाई धारिलो हतियार प्रहार गरी हत्या गरेको आरोपमा गौरीजञ्ज नगरपालिका-१ का २७ वर्षीय प्रेमलाल मण्डल पक्राउ परेका हुन् ।

मण्डलले बिहान सवा ७ बजेको समयमा सामान्य घरायसी वादविवादको विषयमा खुर्पाले सासूको टाउकोमा प्रहार गरेका थिए ।

गम्भीर घाइते भएकी सवरीयाको उपचारको क्रममा कोसी अस्पताल विराटनगरमा बिहीबार दिउसा २ बजे मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले जनाएको छ ।

हत्या आरोपमा पक्राउ परेका मण्डललाई हिरासतमा लिई कर्तव्य ज्यानमुद्दामा अनुसन्धान थालिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

१३ वर्षीया बालिकाको बलात्कारी पक्राउ

गुल्मी । गुल्मीमा १३ वर्षीया बालिकालाई बलात्कार गरेको आरोपमा गुल्मीमा एक जना पक्राउ परेका छन् ।

गुल्मीको मालिका गाउँपालिका वडा नं. ४ अर्खवाडाका २९ वर्षीय जगत बहादुर रानालाई प्रहरीले बलात्कार आरोपमा पक्राउ गरेको हो ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय गुल्मीका सूचना अधिकारी पुरुषोत्तम प्रसाद पाण्डेका अनुसार रानामाथि मदाने गाउँपालिका ४ म्यालपोखरीकी १३ वर्षीय बालिकालाई बलात्कार गरेको आरोप छ ।

गत माघ २६ गते बालिका बलात्कृत भए पनि पीडित पक्षले बिहीबार मात्रै जिल्ला प्रहरी कार्यालय तम्घासमा उजुरी दर्ता गराएका छन् ।

पीडित पक्षको उजुरीको आधारमा प्रहरीले आरोपित रानालाई पक्राउ गरिएको छ । म्यालपोखरीकै विद्यालय निर्माणमा मजदूरको रूपमा काम गरिरहेका रानालाई सोही स्थानबाटै पक्राउ गरिएको र घटनामाथि थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

शिक्षा समाचार

डी ग्रेड सम्म हासिल नगरेकालाई मूल प्रमाणपत्र नदिन सिफारिस

काठमाण्डौ । विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीमा अक्षराङ्कन पढतिले सिकाइ र पढाइको गुणस्तर खस्किन थालेको भन्दै विषयगत रूपमा न्यूनतम ३५ प्रतिशत (डी ग्रेड अर्थात् जीपीए १.६) हासिल नगरेकालाई मूल प्रमाणपत्र उपलब्ध नगराउन सिफारिस गरिएको छ ।

हाल कक्षा ८ देखि १२ सम्मका परीक्षामा सहभागी भएका सबैले 'कम्प्लेटेड' भनेर मूल प्रमाणपत्र पाउने गरेका छन् । हालको अभ्यासमा परीक्षामा विषयगत रूपमा ३० देखि ४० प्रतिशतसम्म प्राप्त भएमा त्यसलाई डी प्लस र २० देखि ३० प्रतिशतसम्म प्राप्त गरेमा त्यसलाई डी ग्रेडमा मूल्याङ्कन गर्ने गरिएको छ ।

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले गठन गरेको नेपालको विद्यालय शिक्षा पद्धतिमा अक्षराङ्कन पद्धतिसम्बन्धी अध्ययन कार्यदलले ३५ देखि ४० प्रतिशतसम्म अङ्क प्राप्त गर्नेलाई डी र ३५ प्रतिशतभन्दा कम प्राप्त गर्नेको ग्रेड वा जीपीए मूल्याङ्कन नगरी प्रमाणपत्रमा 'नन ग्रेडेड' उल्लेख गर्न सिफारिस गरेको छ । 'नन ग्रेडेड' प्राप्त गर्नेलाई मूल प्रमाणपत्र उपलब्ध नगराई ग्रेडसिट मात्र उपलब्ध गराइने छ ।

कार्यदलले तयार गरेको प्रतिवेदनलाई शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्रीको अध्यक्षतामा बसेको राष्ट्रिय पाठ्यक्रम विकास तथा मूल्याङ्कन परिषद्ले स्वीकृत गर्दै कार्यान्वयनका लागि शिक्षा मन्त्रालयसमक्ष सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको छ ।

हिन्दु विश्वविद्यालय स्थापना गरिने

काठमाण्डौ । पशुपति क्षेत्र विकास कोषले हिन्दु विश्वविद्यालय स्थापना गर्ने भएको छ । पूर्वीय दर्शन, धर्म, अध्यात्म र संस्कृत भाषालाई जगेर्ना गर्ने उद्देश्यले एकेडेमिक रूपमै विश्वविद्यालयको अवधारणा ल्याइएको हो । पशुपति क्षेत्र विकास कोषको गुरुयोजना बनिरहेको छ । गुरुयोजनामा हिन्दु विश्वविद्यालय सञ्चालन रहेको छ ।

कागेश्वरी मनहरा नगरपालिकाको गोठाटारमा पशुपति क्षेत्र विकास कोषको ५३४ रोपनी जमिन छ । त्यसैमा विश्वविद्यालय, अस्पताल, गौशाला, वृद्धाश्रम र पशुपति बाटिका उद्यान बनाउने योजना रहेको सदस्य सचिव प्रदीप ढकालले बताए । वृद्धाश्रम भने निर्माण सुरु नै भइसकेको छ । त्यो समाज कल्याण मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको छ ।

दरबार हाइस्कूलमा पठनपाठन सुरु

काठमाण्डौ । ऐतिहासिक दरबार हाइस्कूल मा आइतबारदेखि विद्यार्थीको पुर्ण स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्ड अपनाई विद्यार्थीको पठनपाठन सुरु भएको छ । भूकम्प गएको पााच वर्षपछि आइतबारदेखि यस विद्यालयमा शिक्षक र विद्यार्थीको भौतिक सहभागितामा नै पठनपाठन सुरु गरिएको हो । नयाँ भवन विद्यालयलाई हस्तान्तरण भइसक्दा पनि कारोना महामारीका कारण शिक्षक र विद्यार्थीको भौतिक उपस्थितिमा पढाइ हुन सकेको थिएन । एक हप्ताअघि नै काठमाण्डौ महानगरपालिकाले महानगर भित्रका सबै विद्यालय खोल्नका लागि अनुमति दिए पनि व्यवस्थापनका केही काम बाँकी हुनाले विद्यालय सञ्चालन गरिएको हो ।

जुन विद्यालयमा अहिले ३१२ जना विद्यार्थी पठनपाठन गर्ने गरेका छन् । यस विद्यालयमा अधिल्लो शैक्षिक सत्रमा ८० जना मात्र विद्यार्थी थिए । भूकम्पका कारण पूर्णरूपमा क्षती भएपछि आधुनिक निर्माण सामग्री प्रयोग गरी निर्माण भए पनि यसको स्वरूप पहिलको जस्तै देखिन्छ । नौ रोपनी जमीनमा निर्माण गरिएको सो विद्यालय भवन चार तले छ र यसमा ६० वटा कक्षा कोठा रहेका छन् ।

नेपाल सरकारले उपत्यकाका महत्वपूर्ण प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाको पुनःनिर्माण गर्ने क्रममा पुरानै स्वरूपमा पुनःनिर्माण गरिएको यस ऐतिहासिक स्कूलको हाताभित्र हाल भानु माध्यमिक विद्यालय र संस्कृत माध्यमिक विद्यालय सञ्चालित छन् । राजा महाराजाका छोराछोरीले मात्रै पढ्न पाउने गरी स्थापना गरिएको थियो । विसं १९५७ मा देवशम्शेर प्रधानमन्त्री भएपछि दरबार स्कूलमा सर्वसाधारण जनताले पढ्न पाउने व्यवस्था भएको हो ।

स्वास्थ्य नै ठूलो धन हो । कोभिड-१९ को संक्रमणबाट आफू बच्न अरूलाई पनि बचाऔं । नियमित साबुन पानीले हात धोई, सेनिटाइजरको प्रयोग गरौं ।

स्वास्थ्य, प्रतिष्ठान र विकासका लागि सरसफाई

पूर्ण सरसफाई अभियानलाई सफल बनाउनका लागि आ-आफ्नो टोल, गाउँलाई खुला दिशामुक्त बनाऔं । चर्पिको नियमति प्रयोग गरौं, गर आडि साबुन पानीले हात धुने बानी बसाऔं, ताजा, सफा खाने कुरा खाऔं । साथै आफ्नो र छिमेकको वातावरण सफा र स्वच्छ निर्माण गर्न हामी सबै आ-आफ्नो क्षेत्रबाट अगाडी बढौं ।

संघीय खानपानी तथा ढल न्यवस्थापन आयोजना मन्थली, रामेछाप

मृत भेटिएको कान्तीदेवी कुशवाहको हत्या भएको पुष्टि

बारा । बारा महागढीमाई नगरपालिका-१ बरियारपुरमा मृत भेटिएको कान्तीदेवी कुशवाहको हत्या भएको खुलेको छ ।

घरभित्रै शव भेटिएको उनको हत्यामा संलग्नको आशंकामा दुई जनालाई पक्राउ गरी प्रहरीले सार्वजनिक गरेको छ । घटना भएको पाँच दिनपछि महागढीमाई-१ कचहरी टोलका ४२ वर्षीय लालबाबु प्रसाद कुशवाह र मठवा टोलकै ४८ वर्षीय धनेश्वरी देवी कुशवाह पक्राउ परेका हुन् ।

प्रहरीले घटनास्थलबाट अभियुक्तको रातो गम्छा र औंठी भेटिएको थियो । गाउँको प्रत्येक घरमा गएर गम्छा र औंठीको सम्बन्धमा बुझ्नुको साथै प्रविधिको प्रयोग गरेर अभियुक्त पत्ता लगाएको प्रहरी नायब उपरीक्षक गौतम मिश्रले जानकारी दिए ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालयले यो घटना अनुसन्धानका लागि मिश्रकै नेतृत्वमा टोली खटाएको थियो । त्यस्तै प्रदेश नं २ प्रहरी कार्यालयले पनि प्रहरी नायब उपरीक्षक ज्ञान कुमार महतो नेतृत्वको टोली खटाएको थियो । पक्राउ परेका कुशवाहले घटनास्थलमा भेटिएको गम्छा र औंठी आफ्नो भएको र घटनामा आफ्नो संलग्नता स्वीकार गरेको प्रहरीको भनाइ छ ।

मृतक कान्तीदेवीको परिवार र धनेश्वरीबीच जग्गा जमिन लगायत विषयमा किचलो थियो । सोही रिसईवी साधनका लागि अपराधिक मनोवृत्तिका लालबाबुको साथ लिएको बाराका प्रहरी उपरीक्षक दीपेन्द्र शाही बताउँछन् । लालबाबु अपराधिक मनोवृत्तिका मानिस रहेछन्, उनलाई धनेश्वरीले उक्साएर घटना घटाएको देखिन्छ' उनले भने 'लालबाबुले नै मारेको हो त्यसमा कुनै शंका छैन ।

रातो गम्छा र औंठीको सहायताले आरोपी पक्राउ

बारा । माघ २५ गते मृत भेटिएको बारा महागढीमाई नगरपालिका-१ बरियारपुर कान्तीदेवी कुशवाहको हत्या भएको खुलेको छ । घरभित्रै शव भेटिएको उनको हत्यामा संलग्नको आशंकामा दुई जनालाई पक्राउ गरी प्रहरीले सार्वजनिक गरेको छ । घटना भएको पाँच दिनपछि महागढीमाई-१ कचहरी टोलका ४२ वर्षीय लालबाबु प्रसाद कुशवाह र मठवा टोलकै ४८ वर्षीय धनेश्वरी देवी कुशवाह पक्राउ परेका हुन् ।

प्रहरीले घटनास्थलबाट अभियुक्तको रातो गम्छा र औंठी भेटिएको थियो । गाउँको प्रत्येक घरमा गएर गम्छा र औंठीको सम्बन्धमा बुझ्नुको साथै प्रविधिको प्रयोग गरेर अभियुक्त पत्ता लगाएको प्रहरी नायब उपरीक्षक गौतम मिश्रले जानकारी दिए ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालयले यो घटना अनुसन्धानका लागि मिश्रकै नेतृत्वमा टोली खटाएको थियो । त्यस्तै प्रदेश नं २ प्रहरी कार्यालयले पनि प्रहरी नायब उपरीक्षक ज्ञान कुमार महतो नेतृत्वको टोली खटाएको थियो । पक्राउ परेका कुशवाहले घटनास्थलमा भेटिएको गम्छा र औंठी आफ्नो भएको र घटनामा आफ्नो संलग्नता स्वीकार गरेको प्रहरीको भनाइ छ ।

मृतक कान्तीदेवीको परिवार र धनेश्वरीबीच जग्गा जमिन लगायत विषयमा किचलो थियो । सोही रिसईवी साधनका लागि अपराधिक मनोवृत्तिका लालबाबुको साथ लिएको बाराका प्रहरी उपरीक्षक दीपेन्द्र शाही बताउँछन् । लालबाबु अपराधिक मनोवृत्तिका मानिस रहेछन्, उनलाई धनेश्वरीले उक्साएर घटना घटाएको देखिन्छ' उनले भने 'लालबाबुले नै मारेको हो त्यसमा कुनै शंका छैन । उसलाई प्रलोभनमा पारिएको हो वा के गरिएको हो अनुसन्धान पछि खुल्छ ।

स्वास्थ्य नै ठूलो धन हो कोभिड-१९ को संक्रमणबाट आफू बचौं अरुलाई पनि बचाऔं ।

सत्य,तथ्य खबर र यथार्थ सूचना
प्रवाह गरौं

छोरी बलात्कारको केसमा बाबु पक्राउ

सुर्खेत । कर्णालीमा ९ हजारभन्दा बढी लक्षित वर्गले कोरोना भाइरस (कोभिड १९) विरुद्धको खोप लगाएका छन् । पहिलो चरणमा ९ हजार ४२० जनालाई खोप लगाइएको प्रदेश स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालयका निर्देशक डा. रवीन्द्र खड्काले जानकारी दिए । उक्त प्रदेशमा ११ हजार ७८१ जनालाई खोप लगाउने योजना भए पनि भण्डै दुई हजार कम खोप लगाइएको निर्देशनालयले जनाएको छ ।

सुर्खेतमा दुई हजार ३४०, दैलेखमा एक हजार ८४३, जुम्लामा एक हजार ४०, जाजरकोटमा ६७३, हुम्लामा ४८५ र मुगुमा ४१७ जनाले कोरोनाविरुद्धको खोप लगाएको निर्देशनालयका स्वास्थ्य शिक्षा प्राविधिक बसन्त श्रेष्ठले जानकारी दिए । त्यस्तै, कालीकोटमा ८००, डोल्पामा ३३०, रुकुम-पश्चिममा ८५० र सल्यानमा एक हजार दुई जनालाई कोरोनाविरुद्धको खोप लगाइएको छ । सरकारले यही माघ १४ गतेदेखि कोरोनाविरुद्धको खोप अभियान सुरु गरेको थियो ।

पहिलो चरणमा लक्षित वर्गअन्तर्गत स्वास्थ्यकर्मी, सफाइकर्मी, सुरक्षाकर्मी, शव वाहन चालक र स्वास्थ्य स्वयंसेविकाले खोप लगाएका छन् । अब दोस्रो चरणमा स्वास्थ्यमन्त्रालयको निर्णय अनुसार पत्रकार र कूटनीतिक क्षेत्रका कर्मचारीहरूलाई खोप दिइने निर्देशक खड्काले बताए ।

एकै नामका दुई जना पात्रद्वारा बलात्कार

गुल्मी । नेपालमा बलात्कारका घटना दिनप्रतिदिन घटिरहेका बेला गुल्मी र पाल्पामा दुई जना किशोरी एउटै नाम भएका दुई पुरुषबाट बलात्कारको शिकार भएको खुलासा भएको छ । गुल्मीको ईस्मा गाउँपालिका वडा नम्बर ४ दोहली घर भएका २३ वर्षीय दीपक नेपालीले १६ वर्षीया किशोरीलाई माघ १८ गते जबरजस्ती करणी गरेको गुल्मीका प्रहरी प्रवक्ता डिएसपी पुरुषोत्तम प्रसाद पाण्डेले जानकारी दिए । उनका अनुसार बलात्कार आरोपी दीपक नेपालीले उक्त दिन दोहोलीबाट आफ्नो मामा घर वामीटक्सारमा ललाईफकाई ति किशोरीलाई लगेर बलात्कार गरेका थिए ।

उनीविरुद्ध माघ २० बते जबरजस्ती करणीको जाहेरी परेपछि उनलाई पक्राउ गरि हिरासदमा राखिएको र अदालतमा म्याद थपेर अनुसन्धान अगाडी बढाइएको डिएसपी पाण्डेले जानकारी दिए ।

त्यस्तै पाल्पाको रिब्दिकोट गाउँपालिका बस्ने २९ वर्षीय दीपक नेपालीले माघ २३ गते राति घरमा सुतिरहेकी १७ वर्षीया किशोरीलाई अचानक आई जबरजस्ती करणी गरेको पाल्पा प्रहरीले बताएको छ ।

रोजगार समाचार

प्राविधिक तथा स्वास्थ्य सेवाका पाँचौं तहका लागि ५ सय पदमा आवेदन माग

काठमाडौं । लोक सेवा आयोगले राजपत्र अर्नाकित प्रथम श्रेणी प्राविधिक तथा स्वास्थ्य सेवाका पाँचौं तहका लागि पाँच सय बढी पदमा आवेदन मागेको छ ।

राष्ट्रिय पत्रिका गोरखापत्रमा सूचना निकालेर आयोगले खुला र समावेशी प्रतियोगितामार्फत् परीक्षाका लागि इच्छुकहरूबाट आवेदन माग गरेको छ ।

दरखास्त अनलाइनबाट पनि भर्ना सकिन्छ । आयोगले सब(ई)जिनियर, कम्प्युटर अपरेटर, प्राविधिक सहायक, रेन्जरलगायत पदमा आवेदन खुला गरेको हो ।

एकलै विदेश जाने महिलाहरूको लागि कार्यविधि तय

काठमाडौं । नेपालका महिला वर्ग विदेश जाने धेरै मात्रा रहेको र विदेशमा गएर अलपत्र हुनुका साथै शारीरिक र मानसिक यातना पाएर कयौंको उद्धार गरिएका घटना धेरै छन् । यसैको मध्यनजर गर्दै अध्यागमन विभागले एकलै विदेश भ्रमणमा जाने महिलाहरूको लागि कार्यविधि संशोधन प्रस्ताव गरेको छ ।

विभागले अध्यागमन कार्यविधि २०६५ को भिजिट भिसासम्बन्धी व्यवस्थालाई संशोधन गर्ने प्रस्ताव गृह मन्त्रालयमा पठाएको हो ।

नयां कार्यविधिअनुसार ४० वर्षमुनिका महिलाहरू एकलै विदेश जाँदा अब वडा कार्यालयको र पारिवारिक सहमति अनिवार्य चाहिने भएको छ ।

मानव तस्करी बढेको, शोषणमा परेको, समस्यामा भए उद्धार गर्न नसकिएको, औषधी उपचार नपाएर बिजोग भएको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै कार्यविधि संशोधन प्रस्ताव गरिएको विभागले जनाएको छ ।

विभागले कार्यविधि संशोधन प्रस्ताव तीन दिनअघि गृह मन्त्रालयमा पठाएको छ । गृहको कानून शाखामा आवश्यक छलफल भई कार्यविधि चाँडै लागू हुने विभागका सूचना अधिकारी टेकनारायण पौडेलले बताए ।

उनका अनुसार ४० वर्षमुनिका महिला एकलै भ्रमणमा जाँदा वडा कार्यालय र परिवारको सहमति लिएर मात्र जानु पर्ने छ । कतिपय महिलाहरू परिवारको सहमतिबेगर पनि हिाड्ने गरेकाले त्यसलाई कडाइ गर्न पारिवारिक सहमति खोजिएको पौडेलले बताए ।

त्यस्तै, त्यसरी विदेश जाने महिलाका लागि पन्ध्र लाखसम्मको निर्जीवन दुर्घटना विमा अनिवार्य बनाउनुपर्ने छ ।

महिलाहरूको लागि अहिले के भिसा, पासपोर्ट, टु वे टिकट, होटल बुकिङलगायत अनिवार्य थियो । तर, त्यसरी गएर उतै काम खोज्ने र नयां भिसा बनाएर काम गर्ने गरेको पाइएको विभागले जनाएको छ ।

'त्यसरी उतै काम गरेर बस्दा कहाँ बस्ने, के गर्ने भन्ने सुनिश्चितता छैन, त्यसरी काममा जाने महिलाहरू बेचबिखनको जोखिममा परेको, दुर्घटनामा परे उपचार नपाएको, समस्यामा पर्दा उद्धार गर्न नसकेको अवस्था छ,' पौडेलले भने, 'कम्तीमा अब त्यस्तो भए पनि उद्धार गर्न सकियोस् भनेर कार्यविधि अद्यावधिक गरिन लागिएको हो ।'

हालको कार्यविधिको दुरुपयोग भएको र महिलाहरू थप शोषणमा नपर्नु भनेर कार्यविधि संशोधनको प्रस्ताव गरिएको विभागका महानिर्देशक रमेश केसीले बताए । यो अहिले गृह मन्त्रालयमा विचाराधीन छ, तर हालको कार्यविधिले महिलाहरूलाई जोखिममा पारेको अवस्थालाई मध्यनजर गरी संशोधन प्रस्ताव गरिएको हो । ४० वर्षमुनिका महिला परिवारका सदस्य वा श्रीमानसंग भ्रमणमा जाँदा भने पालिकाको सिफारिस र विमा अनिवार्य छैन ।

स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्ड अपनाएर

मात्र घरबाहिर हिड्ने गरौं ।

नियमित साबुन पानीले हात धुने गरौं ।

अब बोल्न.....

तर कुनै अपराधीलाई भैँ गरेर पक्राउ गरिएको भन्दै उनले अधि भने, बोल्न पनि नपाउने ? मुखमा टेप लगाएर बस्नुपर्ने हो ?

अपराधीलाई पक्राउ गर्न नसकेको तथा बलात्कारी खुमलखुल्ला हिँडिरहेको भन्दै उनले अधि भने, 'बलात्कारका घटनामा कति जनाले न्याय पाए ? कति जना थुनामा गए ? यसको जवाफ सरकारले दिनुपर्दैन ?

गृहमन्त्री स्वयंले आफ्नो पार्टीका अर्का अध्यक्षलाई चिडिया खानामा लगेर थुनुपर्छ भनेर बोलेको भन्दै उनले भने, त्यस्तो बोले बापत कारवाही हुन्छ कि हुन्न ?

गणतन्त्र.....

नखुलाइएपनि त्यो अधिकार प्रधानमन्त्रीमै रहने जिकिर गरे । सार्वभौम अधिकार जनतामा छैन, गणतन्त्र र संघीयता खारेज गर्न मिल्छ ।

वरिष्ठ अधिवक्ता विष्णु भट्टराईले सार्वभौम अधिकार जनातामा नरहेको दावीसहितको बहस गरेका छन् । सर्वोच्च अदालतमा सोमबार प्रतिनिधिसभा विघटनविरुद्धको रिटमाथि प्रधानमन्त्रीको तर्फबाट बहस गर्दै उनले जनताबाट निर्वाचित प्रधानमन्त्री भएकाले सार्वभौम अधिकार स्वतः प्रधानमन्त्रीमा रहने दावी गरे । उनले प्रधानमन्त्रीले प्रतिनिधिसभा विघटन गर्न पाउने जिकिर गर्दै संसदीय प्रजातन्त्र र बहुदलीय व्यवस्थामा चुनावमा जाने निर्णय प्रधानमन्त्रीले लिन्छन् भने त्यसलाई सबैले स्वीकार गर्नुपर्ने बताए ।

'घरमा हात्ती पालेको छ भने बोकालाई जति घास हालेर अघाउादैन', उनले भने, भने, 'संसदीय प्रजातन्त्र र बहुदलीय व्यवस्थामा निर्वाचन गर्दै मा बहुदलीय व्यवस्था धरापमा पर्छ र ?, हात्ती पालेर निर्वाचनमा जान किन डराउने ?

संसदीय प्रजातन्त्र र बहुदलीय व्यवस्थामा निर्वाचनको 'चारो' हाल डराउन नहुने उनको भनाइ थियो । संसदीय प्रजातन्त्र र बहुदलीय व्यवस्थाको 'हात्ती पालेर बोकालाई जसरी थोरै घास हाल्ने कुरा गर्न नमिल्ने' उनको तर्क थियो ।

उनले गणतन्त्र र संघीयता जस्ता विषय खारेज गर्न मिल्ने व्यवस्था संविधानमा रहेको पनि जिकिर गरे । 'गणतन्त्र, संघीयता खारेज गर्न नमिल्ने भन्ने प्रोभिजन संविधानमा छैन', उनले भने ।

उनले केपी शर्मा ओली संविधानको धारा ७६ (१) अनुसार प्रधानमन्त्री बनेको भन्दै संविधानमा विघटनको व्यवस्था रहेको जिकिर गरे । संविधानमा विघटन गर्ने अधिकार बारे नखुलाइएपनि त्यो अधिकार प्रधानमन्त्रीमै रहने जिकिर गरे ।

प्रधानमन्त्री.....

समूहले काठमाडौँमा आयोजना गरेको आमसभामा नेतृ भ्रांकीले राष्ट्रपति जस्तो सम्माननीय संस्था आफूहरूको बलिदानिले प्राप्त भएको र त्यस संस्थाविरुद्ध बोल्ने दुस्साहस आफूले नगरेको बताइन् ।

कुनै व्यक्ति निर्वाचनको प्रक्रियाबाट त्यो संस्थामा गएर निरंकुशताको साक्षी बन्छ, एउटा प्यादा बन्छ भने त्यस्ता पात्रविरुद्ध बोल्न पाइन्छ' उनले भनिन्, 'एउटा खलपात्रविरुद्ध बोल्दै गर्दा कसले भन्छ महिला अस्मिता मिचियो भनेर ?

महिला अस्मिता त त्यतिबेला बलात्कृत भएको छ, जतिबेला निर्मला पन्त, भाग्यश्री भट्ट जस्ता किशोरीहरू बलात्कृत भएका छन्, उनीहरूको हत्या भएको छ' उनले अधि भनिन् ।

राष्ट्रपतिवारे आफूले गरेका टिप्पणीले गर्दा महिला हिंसा भएको भन्दै विरोध भएकोतर्फ इंगित गर्दै उनले भनिन्, 'तानाशाह बन्दै गरेको अहंकारी र सन्की प्रधानमन्त्रीको प्यादा बन्ने व्यक्तिविरुद्ध बोल्न पाइन्छ । यहाँ महिला अस्मिताको प्रश्न आउदैन ।

अखिल नेपाल महिला संघलाई विद्या भण्डारीले १८ वर्षसम्म प्राइभेट कम्पनी बनाएको र त्यसका सदस्यहरूले महिला अस्मिताको प्रश्न उठाएको भन्दै उनले अधि भनिन्, 'मलाई जन्म मन छ, भाग्यश्रीहरूका हत्याराहरूलाई कारवाही गर भनेर गृह मन्त्रालय पुगे कि पुगेनन् ?

नेता भ्रांकीले प्रधानमन्त्री ओली कागजी बादशाह भएको बताइन् । बादशाहहरू कमजोर बन्दै गएपछि कागजका अग्ला कदका बुख्यााचा बनाउने भन्दै उनले भने, ओली कागजी बादशाह हुन्, ती ढलिसके, घोषणा हुन मात्र बाँकी छ ।

आफूहरूले व्यक्तिको नभई ओली प्रवृत्तिको विरोध गरेको भन्दै उनले पार्टीमा आगामी दिनमा यस्तो प्रवृत्ति जन्म हुने नदिने प्रतिवद्धता जनाउन नेताहरूलाई आग्रहसमेत गरिन् ।

केपी जी .....

हेप्ने गल्ती कसैले नगरे हुन्छ ।' संवैधानिक निकायमा पुगेकाहरूले खेलाची ठान्दा देश र जनताले दुःख पाउने प्रचण्डको चेतावनी छ । आफूले बोल्दा अदालतको अवहेलना भएको पनि भन्ने गरेको भन्दै प्रचण्डले भने, 'मैले कहिल्यै अपमान गरेको छैन । अदालतप्रति भरोसा छ, छिटो गरिदेऊ भनेको छु । गर्ने त्यही हो, छिटो गर । निर्वाचन आयोग खुट्टा नकामाऊ, काइते कुराको पछि नलाग ।

संवैधानिक निकायहरूले डर धाक धम्की नहेरुन्, स्वतन्त्र ढंगले काम गरुन भन्ने चाहेको उनले बताए । प्रचण्डले प्रधानमन्त्री ओलीलाई पनि अर्को पटक फेरि १० लाख जनता लिएर बालुवाटार र सिंहदरवार घेर्न आउन नपरोस् भनेर चेतावनी दिएका छन् ।

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले जालभेलपूर्ण बाटो अपनाएर संवैधानिक निकायमा सिफारिस र सपथ गराए - सूर्यनाथ उपाध्याय

काठमाण्डौ । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका प्रमुख आयुक्तसहित विभिन्न संवैधानिक निकायका पदाधिकारीले सपथ खाएका छन् । उनीहरूले काम गर्ने निकाय संवैधानिक हुन् तर उनीहरू गैरसंवैधानिक र गैरकानुनी मार्गबाट त्यहाँसम्म पुगेका छन् ।

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले जालभेलपूर्ण बाटो अपनाएर उनीहरूको सिफारिस र सपथ गराएका छन् । पुस ५ गते मन्त्रपरिषद्देले सिफारिस गरेको केही घन्टा नबित्दै राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले प्रतिनिधि सभा विघटन गरिदिइन् । यो प्रक्रियाको सुरुमै संसद विघटन गर्ने र सिफारिस भएकाहरूलाई संसदीय सुनुवाइबिना सपथ खुवाउने योजना थियो भन्ने अहिले देखिएको छ । संसद सचिवालयमा नाम दर्ता गरेर संसदीय सुनुवाइ समितिमा नाम नपुग्दै प्रतिनिधि सभा विघटन गरियो । उनीहरूको सुनुवाइ नगरी जबरजस्ती सपथ खुवाइयो ।

संघीय संसदको कार्य सञ्चालन नियमावलीमा संवैधानिक परिषदबाट सिफारिस भएकाहरूको ४५ दिनसम्म संसदीय सुनुवाइ नभए स्वतः नियुक्ति मानिने भएकाले अहिले सपथ खुवाइएको भनिएको छ । एक त नियमावलीको यो प्रावधान संविधानको भावनासाग मिल्दैन। संवैधानिक निकायको नियुक्ति संसदीय सुनुवाइ भएरमात्र हुनु पर्छ भन्ने संविधानको आशय हो । अर्कातिर संसदीय समिति अस्तित्वमै भएका बेला ४५ दिनसम्म सुनुवाइ नभए पो स्वतः नियुक्त भएको मानिने हो । संसदीय समिति नै नभएका बेला ४५ दिनको नियम कसरी लागु हुन्छ ?

अहिलेसम्मका घटनाक्रम हेर्दा दुइटा कुरा देखिन्छ

पहिलो, आयोगमा जो नियुक्त भए उनीहरूले त्यहाँ केही काम गर्ने सक्दैनन् । उनीहरू क्षमतावान् वा नैतिकवान् छैनन् भनेको होइन । नियुक्त भएकामध्ये कतिपयलाई व्यक्तिगत रूपमा म चिन्छु । उनीहरू राम्रै मान्छे छन् । तर महत्वपूर्ण कुरा के हो भने, गैरकानुनी बाटोबाट त्यहाँ गएपछि उनीहरूको सार्वजनिक साख बाकी रहेन । उनीहरू कसरी त्यहाँ पुगे भन्ने थाहा पाएका आमनागरिकले उनीहरूलाई विश्वास गर्दैनन् । उनीहरूप्रति विश्वास नगर्नु भनेको उनीहरूको संस्थाले गर्ने कामप्रति विश्वास नगर्नु हो । नैतिक ताकत नभएको मान्छे जोसुकै आयोगको प्रमुख भए पनि उसले कसरी काम गर्न सक्छ, र सार्वजनिक जीवनमा आफ्नो इमान स्थापित गरेका मानिसहरूले यो नियुक्तिलाई अस्वीकार गर्नुपर्थ्यो । उनीहरूले अस्वीकार गरेको भए ओलीको यो जालभेलको प्रपञ्च सफल हुन्थेन, उनीहरूको इमान पनि बाँकी रहन्थ्यो ।

यो प्रकरणमा प्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर राणाले भन्नु ठूलो गल्ती गरेका छन् । उनले न त प्रधानन्यायाधीशको गरिमा राख्न सकेका छन्, न त अदालतको ।

प्रधानन्यायाधीश संवैधानिक परिषदको सदस्य हुने व्यवस्था छ । सिफारिस हुने बैठकमा उनी सहभागी हुनु स्वभाविक मान्न सकिन्छ । तर त्यो सिफारिसविरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा रिट आउदा दर्ता नगरेर आफैँ गएर सपथ खुवाउन हुन्छ ? अदालतमाउनी पनि सहभागी भएको बैठकको सिफारिसविरुद्ध रिट आएपछि उनी भ्रगडिया भए । भ्रगडियाले गएर सपथ खुवाउने ?

उनले सर्वोच्च अदालतमा रिट दर्ता गरेर अदालतमा मुद्दा भएकाले मैले सपथ खुवाउन मिल्दैन भनेर प्रधानन्यायाधीशको गरिमा राख्नुपर्थ्यो ।

मेरो विचारमा त प्रधानन्यायाधीशको यो गल्ती महाअभियोग लगाउने खालको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले गरेको गैरसंवैधानिक नियुक्तिमा मतियार बनेका उनलाई महाअभियोग लगाउनु पर्छ ।

म अख्तियारको प्रमुख आयुक्त सिफारिस हुदा संवैधानिक परिषद पाच सदस्यीय हुन्थ्यो । त्यतिबेला कांग्रेसको सरकार थियो, सभामुख कांग्रेसको हुनुहुन्थ्यो । प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा एमाले थियो । राष्ट्रिय सभाको अध्यक्ष राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका हुनुहुन्थ्यो । यसरी फरक-फरक मानिसहरूको बैठक बसेर सिफारिस भएको हो ।

मेरो गोरुको.....

ओलीका हरेक कदमलाई निस्तेज पाउँ कारवाही र निस्कासनको रणनीति समेत लिइरहेको छन् । यसरी दुवै समूह आ-आफ्ना कारवाहीमा उत्रिए पछि नेकपा नै नरहने होकी भन्ने अन्याूल पैदा भएको छ । ओलीले पार्टीको कुनै बहुमतको निर्णय नमान्ने बताइरहेका छन् भने प्रचण्ड-माधव समूहले पार्टीमा बहुमतको निर्णयमा नमान्ने हो भने प्रधानमन्त्री र पार्टी अध्यक्षबाट राजीनामा दिएर मार्ग खोल्न समेत बताइरहेका बेला अहिले नेकपाका दुवै समूहले मेरो गोरुको बाह्रै टक्का गरिरहेका छन् । नेकपाका दुवै पक्ष शक्ति देखाउनलाई सकडकमा रमिते देखाइरहेका बेला नेकपा को आधिकारिता र संसद पुनस्थापनको बहस सर्वोच्चमा समेत चलिरहेको छ ।

सूचना

काठमाण्डौ उपत्यका विकास प्राधिकरणको 'खोला किनारामा निर्माण गर्ने सम्बन्धमा देहायको खोलाको नापीको नक्साबाट कायम रहेको छेउबाट दायाँ बायाँ देहायका दुरी छोडी निर्माण गर्न पाइने सम्बन्धमा नेपाल सरकार (म.प.) बाट मिति २०६५/८/१ मा निर्णय गरिएको सम्बन्धमा सर्वसाधारणमा जानकारी गराइन्छ ।

१. बागमती, विष्णुमती र मनहरा खोलामा २० मीटर
२. घोषिखोलाको हकमा घोषिखोला आयोजना भएको स्थानमा प्रोजेक्टको प्लानिङ अनुसार दुरी र प्लानिङ बाहेकका स्थानमा -९ मीटर
३. नन्दि खोलामा - १२ मीटर
४. बन्धु, कर्मनासा, कोइकु, साइले र महादेव खोलामा - १० मीटर
५. करमुखी खोलामा - ६ मीटर
६. टुकुचा, सामाखुसी र उपत्यकामा बग्ने अन्य खोलामा ४ मीटर र कुनै पनि खोला, खोल्छी र राजकुलो छोप्न पाइने छैन ।
७. हनुमन्ते खोला बग्ने क्षेत्रका नगरसम्मूख गा.वि.स.हरूमा समेत र खोलाको किनाराबाट २० मीटर छाडी निर्माण पाइने । साथै मापदण्डको परिच्छेद २ को प्रकरण नं. ६.२ को देहाय १ र २ मा रहेको FAR १.२५ को नट्टा १.५ कायम गर्ने ।

काठमाण्डौ उपत्यका विकास प्राधिकरण

अनामनगर, काठमाण्डौ

प्रधानमन्त्री कप एकदिवसीय क्रिकेट प्रतियोगिताको उपाधि आर्मीलाई

काठमाण्डौ । प्रधानमन्त्री कप एकदिवसीय क्रिकेट प्रतियोगिताको

भएको फाइनल भिडन्तमा आर्मीले एपिएफलाई ३३ रनले पराजित गर्दै

अलआउट भयो । आर्मीले अन्तिम चार बलमा एपिएफको तीन विकेट

उपाधि नेपाल एपिएफ पराजित गर्दै त्रिभुवन आर्मी क्लबले जितेको छ । त्रिवि क्रिकेट मैदान कीर्तिपुरमा

उपाधि जितेको हो । आर्मीले दिएको २१२ रनको लक्ष्य पछ्याएको एपिएफ ४१.३ ओभरमा १७८ रनमा

लादै खेल आफ्नो पक्षमा पारे पनि तर आर्मीले रोमाञ्चक रूपमा खेल जित्न सफल भएको छ ।

नौ गोलको थ्रिलरमा टोटनह्याम पराजित

काठमाण्डौ । नौ गोलको थ्रिलरमा टोटनह्याम हटस्पर्सलाई पराजित गर्दै एभर्टन एफए कपको क्वार्टर फाइनलमा प्रवेश गरेको छ । खेलमा एभर्टनले स्पर्सलाई ५-४ गोलले पराजित गरेको हो ।

खेल पुनः बराबरी गरे । त्यसपछि ९७ औं मिनेटमा बर्नार्डले निर्णायक गोल गर्दै एभर्टनलाई जीत दिलाए । उता, म्यान्चेस्टर सिटीले कीर्तिमानी जीत हासिल गर्दै प्रतियोगिताको क्वार्टरफाइनलमा प्रवेश गरेको छ । सिटीले स्वान्सीलाई ३-१ गोलले

पेप गार्डिओलाको टोलीले घरेलु प्रतियोगितामा हासिल गरेको यो लगातार १५ औं जीत हो । योसंगै सिटीले इङ्ल्याण्डको शीर्ष लिगमा कुनै पनि टोलीले लगातार सबैभन्दा धेरै जीत हासिल गरेको कीर्तिमान

खेलको तीन मिनेटमा नै डेभिन्सन सान्चेजले एभर्टनलाई अग्रता दिलाएका थिए । तर, पहिलो हाफको अन्त्यअघि ८ मिनेटको अन्तरमा तीन गोल गर्दै एभर्टनले खेलमा अग्रता लियो । डोमिनिक कार्लभर्ट लेविन, रिचार्लिसन र गिल्फी सिगार्डसनले गोल गर्दै एभर्टनलाई २ गोलको अग्रता दिलाए । तर, पहिलो हाफको इन्जुरी समयमा एरिक लामेलाले गोल गर्दै स्पर्सलाई खेलमा फर्काउने प्रयास गरे । दोस्रो हाफमा सान्चेजले बराबरी गोल फर्काएपछि रिचार्लिसनले पुनः एभर्टनलाई अग्रता दिलाए । ८३ औं मिनेटमा ह्यारी केनले गोल गर्दै

हरायो । सिटीको जीतमा कायल वाल्कर, राहिम स्टर्लिंग र ग्याब्रियल जिसुसले गोल गरे । स्वान्सीका लागि मोर्गन विटटेकरले सान्तवना गोल गरे ।

बनाएको छ । यसअघि आर्सनल ले सन् १९८७-८८ र प्रेस्टनले १८९१-९२ मा १४ खेल जितेको कीर्तिमान बनाएको थियो ।

छिमेकी मुलुक भारतमा फेरि कोरोना भाइरस बढ्न थालेपछि नेपालले सजक र सर्तकता अपनाउन सबैलाई अनुरोध गर्नुपर्छ ।

बासा सोफियासंग पराजित

काठमाडौं । कोपा डेल रेको सेमिफाइनलको पहिलो लेगमा बासिलोना सेभियासंग पराजित भएको छ । खेलमा सेभियाले बासिलोनालाई २-० ले पराजित गरेको हो ।

चार खेलाडीलाई छलाएर उत्कृष्ट गोल गरे । यार्किटिचले दोस्रो हाफको अन्त्यमा गोल गर्दै सेभियाको जीत सुनिश्चित गरे ।

खेलको अन्त्यतिर लियोनेल मेस्सीको प्रहारलाई सेभियाका गोलकिपरले बचाऊ गरेका थिए । जुलेन लोपेटेगुईको टोलीले अब ३ मार्चमा क्याम्प नाउमा दोस्रो लेग खेल्नेछ । दोस्रो सेमिफाइनलमा एथ्लेटिक बिल्बाओ र लेभान्ते भिड्ने छन् ।

सेभियालाई जीत दिलाउन जुलेस कोउन्डे र बासाका पूर्व खेलाडी इभान यार्किटिचले गोल गरे । पहिलो हाफमा कोउन्डेले आफ्नो पेनाल्टी एरियाबाट बललाई अघि बढाउँदै बासिलोनाका

रोनाल्डोले बनाएको कीर्तिमानी सुवारेजले तोडे

काठमाडौं । एथ्लेटिको म्याड्रिडमा लुइस सुवारेजको उत्कृष्ट प्रदर्शन जारी रहेको छ । उनले सेन्टाभिगो विरुद्ध गोल गर्दै क्रिस्टियानो रोनाल्डोले बनाएको कीर्तिमानसमेत तोडेका छन् ।

शुरुवाती १७ खेलमा १६ गोल गर्ने उनी पहिलो खेलाडी बनेका छन् । यसअघि सन् २००९ मा म्यान्चेस्टर युनाइटेडबाट रियल आएपछि क्रिस्टियानो रोनाल्डोले १७ खेलमा १५ गोल गरेका थिए ।

वान्डा मेट्रोपोलिटानो स्टेडियममा खेलिएको खेलमा उरुग्वेका स्ट्राइकर ले पहिलो हाफको अन्त्यतिर गोल गर्दै एथ्लेटिकोलाई बराबरी गर्न मद्दत गरेका थिए । सान्टी मिनाको गोलले पाहुना टोलीले खेलको १३ औं मिनेटमा नै अग्रता लिएको थियो ।

खेल बराबरीपछि एथ्लेटिकोले बासिलोना र रियल म्याड्रिडसंग शीर्ष स्थानमा ८ अंकको दुरी बनाउन सफल भएको छ । सिमिओनीको टोलीले अझै एक खेल कम खेलेको छ ।

३४ वर्षीय खेलाडीले दोस्रो हाफमा पुनः गोल गर्दै एथ्लेटिकोलाई अग्रता दिलाएका थिए । बासिलोनाबाट आयता लुइस सुवारेजले डिएगो सिमिओनीको टोलीका लागि मात्र १७ खेलमा १६ गोल गरेका छन् । योसंगै २१ औं शताब्दीमा स्पेनको शीर्ष लिगमा कुनै क्लबका लागि

एथ्लेटिकोको उत्कृष्ट प्रदर्शनमा सुवारेजको भूमिका महत्पूर्ण रहेको छ । उनले लियोनेल मेस्सीभन्दा पनि ३ गोल बढी गरेका छन् ।

बासिलोनाले लुइस सुवारेजलाई टोलीबाट जान दिनु ठूलो गल्ती भएको समीक्षकहरूले बताइरहेका छन् ।

भ्रष्टाचार जघन्य अपराध हो यसको न्यूनीकरण गर्नुपर्छ ।

STAY CONNECTED

WITH

NEPAL TELECOM APP

Download on the App Store Google Play

for Android for iOS

Nepal Telecom

महानायिकाको पगरी करिश्मा मानन्धरलाई

काठमाण्डौ । सिने जगतकी व्यस्थ अभिनेत्री करिश्मा मानन्धरलाई महानायिकाको उपाधिबाट सम्मान गरिएको छ । काठमाडौंमा आयोजित आरके इन्टरटेनमेन्ट ग्रुपले आफ्नो वीसौं वार्षिकोत्सवको अवसरमा करिश्मालाई महानायिका उपाधिबाट सम्मान दिएको हो ।

आरके इन्टरटेनमेन्ट ग्रुपले एघार वर्षअघि, आफ्नो नवौं वार्षिकोत्सव मा अभिनेता राजेश हमाललाई महानायकको उपाधिबाट सम्मान गरेको थियो ।

१४ वर्षको कलिलो उमेरबाट फिल्म क्षेत्रमा प्रवेश गरेकी करिश्माले २०४२ मा फिल्म 'सन्तान' बाट सिनेमा क्षेत्रमा प्रवेश गरेकी थिइन् । भन्डै तीन दशक फिल्म क्षेत्रमा सक्रिय उनी चर्चा र सफलताको केन्द्रमा रहिन् । 'मायालु', 'कस्तुरी', 'ट्रक ड्राइभर', 'पन्छी', 'साथी', 'बसन्ती' आदि उनका चर्चित फिल्म हुन् ।

कार्यक्रममा करिश्मालाई राजेश हमालले 'महानायिका' लेखिएको स्यास पहिराइदिएका थिए । 'म एक कलाकार हुं । यसलाई मैले अरू कलाकारहरूले मलाई गरेको सम्मानको रूपमा लिएकी छु,' करिश्माले सम्मान पाएपछि भनेकी छन्, 'म जे छु त्यसलाई आत्मसात

गरेर सम्मान गर्नुभयो । त्यसमा खुशी छु । कार्यक्रममा करिश्मा जस्तोसुकै परिस्थितिमा पनि आफू सिनेमाबाट

को दर्जाबाट करिश्मालाई सम्मान गरेको बताएको छ । कार्यक्रममा करिश्मा र राजेशबाहेक निर्देशक

टाढा नहुने बताइन् । 'नमरुन्जेल पर्दामा आइरहने प्रक्रिया जारी नै हुनेछ,' उनले भनिन् । आरके इन्टरटेनमेन्ट ग्रुपले फिल्म क्षेत्र चलायमान राख्न र योग्य व्यक्तिलाई सम्मान गर्न महानायिका

तथा कलाकार नीर शाह, नेपाल विद्युत प्राधिकरणका पूर्व-कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङ, शिक्षा तथा समाजसेवी रमेश अधिकारी लगायतलाई राष्ट्रिय सम्मान दिइएको थियो ।

भारतीय अभिनेता राजीव कपूरको निधन

भारतीय अभिनेता राजीव कपूरको निधन भएको छ । राजीव कपूरको दयाघातका कारण निधन भएको उनका ठूला दाजु रणधीर कपूरले बताएको वीवीसीले उल्लेख गरेको छ ।

राजीव कपूर ५८ वर्षका थिए । उनी राज कपूरका कान्छो छोरा थिए भने रणधीर कपूर र ऋषि कपूरका भाइ थिए । उनले राज कपूरको फिल्म 'राम तेरी गंगा मैली' बाट फिल्मी यात्रा सुरु गरेको थिए । त्यो फिल्म निकै सफल रहेको थियो । यद्यपि राजीव कपूरले धेरै फिल्ममा काम गरेनन् । ऋषि कपूरको निकै चर्चित फिल्म 'प्रेम ग्रंथ' लाई राजीव कपूरले निर्देशन गरेका थिए ।

प्रियंका चोपाडालाई धम्की

अभिनेत्री प्रियंका चोपडाले आफ्नो अटोबायोग्राफी अनफिनिशड लेख्दै बलिउडका विषयमा थुप्रै विषयबस्तुको उजागर गरेकी छिन् । बलिउडभित्रको पितृसत्ता र फेभरि टिज्मको बारेमा पनि उनले लेखेकी छिन् । उनले आफ्नो जीवनीमा स्किम्ड फ्रम द काउचको पोडकास्टको विषयमा पनि लेखेकी छिन् । उनले फिल्मको विषयमा लेखेकी छिन् । उनले फिल्मका को स्टारको विषयमा

कुनै पनि जानकारी नदिई आफ्ना प्रोड्युसर र निर्देशकले बढी पारिश्रमिक मागेको विषयलाई लिएर धम्की दिएको खुलाएकी छिन् । निर्देशक र प्रोड्युसरलाई आफ्ना को स्टार अभिनेताको जति पारिश्रमिक माग्दा सेटबाट लेखेदने धम्की समेत दिएको बताइन् । यति मात्र होइन उनले एउटा फिल्मबाट सजिल्यै अभिनेत्री परिवर्तन हुने गरेको समेत खुलाएकी छिन् ।

दुर्गम क्षेत्रका ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको हवाईउद्धार सम्बन्धि सूचना

महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा रहेको "राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम" बाट नेपाली सेना, स्थानीय स्वास्थ्य संस्था, स्थानीय तह र जिल्ला प्रशासन कार्यालयसंग समवन्ध गरी दुर्गम क्षेत्रका ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको हवाईउद्धार कार्यक्रम संचालन भइरहेको छ । दुर्गम क्षेत्रका ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई हवाईउद्धार गर्नु परेमा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गर्नु हुन अनुरोध ।

सम्पर्क

राष्ट्रपति महिला उत्थान समन्वय इकाई,
महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा
सम्पर्क न्यक्ति : अन्जु ढुङ्गाना, प्रमुख महिला विकास अधिकृत
सम्पर्क : ८८५१२५५२५४
ईमेल : pup.mowcsc@gmail.com

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

सूचना तथा प्रसारण विभाग

"सबै प्रकारका कारोबारलाई डिजिटल सिस्टममा बनाऔं, तपाईं/हामी मिली डिजिटल नेपालको निर्माणमा जुटौं"

हाम्रा सेवाहरू :

- Web Design
- Web Hosting
- Graphic Design
- Domain Registration
- Social Media Marketing
- Web Development
- Software Development
- Video Editing
- Digital Marketing
- Search Engine Optimization

JOOGLE TECHNOLOGY Pvt.Ltd

Kirtipur, Kathmandu, Nepal
Ph:9851245821, 9802030722
Email: joogletech@gmail.com
web: www.joogletech.com

"समयमै बुद्धि पुर्याऔं, आफ्नो कारोबारलाई डिजिटल सिस्टममा रूपान्तरण गरौं"